ҺҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 159 (11757) | 1968 оной июлиин 9, вторник | Сэн 2 мүнгэн

НООҺО ХАЙШАЛХА ПУНКТ

Буряад ороной оло мянган хонишодой бүхэли жэлэй туршада хэһэн хүдэлмэриин дүн гаргагдажа байна. Хаа хаанагүй хонидой нооһон хиргагдажа, гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктда түлэг тушаагдажа байнхай.

Олонхи ажахынуудта энэ шухала хүдэлмэри эмхитэйгээр, хурданаар, һайн шанартайгаар ябуулагдана. Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, хонишод нооһо хайшалха томодхогдоһон нэгэ пункт түхеэржэ, тэндээ бүхы 13.300 хонидоо хиргажа дүүргэхэ дүтэлөө. Мүнөө эндэ үдэртөө 1100—1200 хонин хиргагдана. Эрхим хайшашад үдэрэй 150 килограмм шахуу нооһо хайшална. Олохониинь оренбургын аргаар хиргана. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, арадай хинагшад хонидой бэедэ заашье нооһо үлөөхэгүй, бүхы нооһоёо һайнаар хайшалжа, илгажа, сат дары гүрэндэ тушааха гэжэ оролдоно. Хайшашадай дунда социалис мүрысөөн дэлгэржэ, үдэр бүри түрүүшүүлдэ вымпел барюулагдана. Хайшашад, пунктын хүдэлмэрилэгшэд халуун эдеэгээр хангагдана.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхоз зуу гаран электро-хайшатай нэгэ томо пункт угаа зохидоор түхеэрэнхэй. Хайшашад хони бариха гэжэ сагаа алдадаггүй. Мүн хайшашан бүхэнэй хиргаһан хонид амяараа таалгатай хорёо соо сугларна. Энэнь хүдэлмэриин шанарые шалгахада зохид болоно бшуу. Энэ пунктда үдэрэй 3—4 мянган хонид хиргагдажа, нэгэн доро креолинээр угаагдаад гарана. Колхозой правлени хайшашадай һаадгүйгөөр ажаллаха дүүрэн арга олгожо шадаа.

Хониной нооһо хайшалха хүдэлмэриин эмхитэйгээр, хурданаар ябуулагдажа байһан мэдээсэлнүүд Зэдын, Сэлэнгын, Хяагтын аймагуудһаа ороно. Хяагтын аймагай Ехэ-Нугын совхоздо хоёр пункт түхеэрэгдэжэ, хайшашад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Түрүүшүүл үдэрэй 65 хүрэтэр хони хиргана.

Теэд энэ шухала, ажахыда ехэ удха шанартай кампани жэгдэ һайнаар ябуулагдана гэхын аргагүй. Олон газарта урдынхидаал нооһо хайшалха пунктын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, шадабаритай, найдалтай бэрхэ хайшашадые тэндэ табиха, нооһо һайнаар илгаха, сэгнэхэ талаар зарим колхоз, совхозой хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа табинагүй.

Хорёод мянган хонитой Мухар-Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой хүтэлбэрилэгшэд нооһо хайшалха пунктынгаа хүдэлмэридэ һаналаа орой табинагүй. Энээн дээрэһээ хайшашад олон дуталдана, нооһо зөөхэ автомашина байхагүй. Эндэхи Боомой пунктда үдэрэй 1400—1500 хонин хиргагдаха байһан аад, мүнөө арайхан гэжэ мянгада хүрэнэ.

Хонеор баян Үдын совхоздо нооһо хайшалха хүдэлмэриин аалинобшоор ябуулагдажа байһан тухай Хориин аймагһаа мэдээсэгдэнэ. Энэ совхозой аяар дүрбэн газарта пункт түхеэрэгдэнхэй. Пункт бүхэндэ хорёод машинка тодхогдонхой. Теэд тэдэ үсөөхэн хайшануудайнь хахадынь лэ хүдэлгэгдэнэ. Саашадаа энэ янзаараа ажаллаха болоо һаань, үшөө хоёр һара хэрэгтэй болохол.

Мүн нимэрхүү байдал Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхоздо үзэгдэнэ. Тус совхоздо хони хайшалха пункт нилээд оройтожо түхеэрэгдэбэшье, энэ хүдэлмэреэ хурданаар ябуулха хэмжээ абаагүй байшоо. Эндэ тодхогдоһон машинануудта хүдэлхэ хүн үсөөдэнэ. Хайшашадай хүдэлмэриие эмхидхэжэ шадаагүй дээрэһээ хүн бүхэниинь үдэртөө арайхан гэжэ хорёод хони хиргана.

Хориин, Баргажанай, Зэдын болон бусад зарим аймагуудай олохон ажахынуудта хурьгад эхэһээ һалгаагдаагүй байжа, хонид биратай таргалнагүй, нооһоёо гээнэ бшуу.

Хайшалагдаһан нооһоной шанар, класс тодорхойлхо хүдэлмэридэ дутагдалнууд мүн лэ олон ушарна. Эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдын ПОШ фабрикада нооһон тушаагдажа захалаа. Теэд тэндэ ороһон нооһо хаража, шалгажа үзэхэдэ, урдын алдуу эндүүнүүдэй дахин дабтагдажа байһаниинь элирнэ. Жэшээнь, Хурамхаанай совхозһоо тушаагдаһан нооһо шалгажа үзэхэдэ, үнгэ зүһэниинь таарахагүй, элдэб янзын үһэ холисолдоһон, классынь дээгүүр табигдаһан байшоо. Мүн тэндэхи XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозһоо ороһон нооһон хүсэд һайнаар илгагдаагүй, толгой, хүлнүүдэй нооһон суг хэгдэшэнхэй. Элдэб бүдэй үртэһэ, шорой шохойһоо сэбэрлэгдээгүй гэжэ элирээ. Тиигэжэ нооһонойнь сэн нилээд доошоо оробо.

Колхоз, совхозуудай гол баялиг, олзо оршо болохо «сагаан алтандаа» иимэ ээзн бусаар хандалаг ябадалтай эрид тэмсэхэ, нооһо хайшалха пунктнуудта түрүүшын үдэрнүүдтэ ушарһан дутагдалнуудые дары түргэнөөр усадхаха гээшэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, тэндэхи партийна организацинуудай арюун уялга мүн. Энэ шухала хэрэгтэ аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд, хиналтын эмхинүүд анхаралаа табижа, зохихо хэмжээ абаха үүргэтэй.

Хонидойнгоо нооһо нэгэшье үдэрөөр удаарууланлгүйгөөр хайшалжа, бүхы нооһоёо нарин һайнаар илгажа, саг соонь гүрэндөө тушааха эрилтэ табигдана. Энэнь нооһо хайшалалгын пунктын хүдэлмэриие зохид һайнаар эмхидхэһэнһээ, хайшашан бүхэнэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлжэ шадаһанһаа болохо байһаниинь элитэ.

МОНГОЛ АРАДАЙ ЗАХИЛААР

Энэ жэлдэ Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив аха дүү монгол нүхэдһөө захил абаа. Локомотивуудай болон пассажирска, ашаа шэрэхэ вагонуудай запасной частьнуудые бэлдэжэ эльгээгыт гэһэн захилыень манай заводой коллектив хүндэтэй дээрэ тооложо абаба.

Хүдэлмэришэд аха дүү хани нүхэдэй захилые болзорһоонь урид бүтээхэ арга боломжо тодорхойлоо. Шэрэм шудхалгын цехэй шудхалаашан Селефан Федорович Нелюбин, хэбшэд Владислав Александрович Ложеницын, Михаил Будаевич Сосов болон бусад дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэд хэрэгтэй частьнуудые бэлдээ.

Заводой ондоо цехүүдэй хүдэлмэришэд энэ захил дүүргэхэ хэрэгтэ харюусалга ехэтэйгээр хандаа. Кузнечнэ цехэй хүдэлмэришэд Б. Н. Могилевский, К. В. Корнеев хараалагдаһан болзорһоонь нэгэ һараар уридшалан тормозой колодконуудые бэлдэжэ шадаа. Эдэ колодконууд Шара-Голой уурхайһаа шулуу нүүрһэ шэрэжэ байһан локомотивуудта, мүн Улаан-Баатарай түмэр замай харгыда шухала хэрэгтэй юм. Котел бүтээлгын цехэй слесарь В. Г. Мужанский, механическа цехэй токарь В. Г. Чураков, үрэмдэгшэ Ю. М. Колячко тепловоз болон вагонуудай запасной частьнуудые хараалагдаһан болзорһоонь урид бүтээһэн байна.

Вагон-мөөрнүүдэй цехэй коллектив хүршэ Монгол ороной захил дүүргэхэ хэрэгтэ туһа нэмэрээ оруулалсаа. Тэдэнэр вагонуудай хэдэн паар мөөрнүүдые һайн шанартайгаар бүтээжэ эльгээһэн байха.

Хүршэ хоёр ороной хоорондохи харилсаа холбоон, туһалалсалга бодото дээрээ хүгжэжэ, бэхижэжэ байна. Манай коллектив хойшодоошье монгол ханинарай захилые саг болзор соонь дүүргэхэ.

В. БАРАКОВСКИХ,
заводой хүдэлмэрилэгшэ.

ШАЛГАРБА

Ой модоной промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой президиум болон «Забайкаллес» комбинат модо бэлэдхэлэй пунктнууд, мастерска участогуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй май һарын үрэ дүн һаяхан гаргаба.

Хурамхаанай леспромхозой Майскын модо бэлэдхэлэй пунктын коллектив мүрысөөндэ шалгаржа, түрүү һуури эзэлһэн байна. Тус пунктын модошод май һарын туршада дүрбэ һарын түсэбһөө гадуур 4000 кубометр модо бэлэдхэжэ шэрээ. Хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 10 кубометрээр дээшэлээ, 2600 түхэригэй алмалта хэгдээ. Түрүү һуурида гараһан коллективтэ дамжуулгын Улаан туг нэгэдэхи мүнгэн шантайгаар барюулагдаба.

Шулуутайн леспромхозой Бэрээнэй модо бэлэдхэлэй коллектив 2-дохи мүнгэн шанда хүртөө. 3-дахи мүнгэн шан Тамахтайн пунктын модошодто барюулагдаба.

Мастерска участогуудай дундаһаа Ардасаанай леспромхозой мастер Лотоцкиин даадаг участок түрүүлжэ гаранхай. Участогай коллектив дамжуулгын Улаан тугые 1-дэхи мүнгэн шантайгаар абаха.

Нүхэд Арефьевэй даадаг участогай (Хандагайн леспромхоз), Турунтаевай даадаг участогай (Итанцын леспромхоз) модошод 2-дохи мүнгэн шанда хүртөө. Хурамхаанай леспромхозой нүхэр Бикуринай даадаг участок 3-дахи мүнгэн шан абаха болобо.

КРЕМЛЬДЭ ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН БОЛОЖО ҮРГЭЛЖЭЛБЭ

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Президент, мүн Арабуудай Социалис холбооной Түрүүлэгшэ Гамаль Абдель Насертай КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин нарай хэһэн хөөрэлдөөн июлиин 6-да, Кремльдэ үргэлжэлөө.

Хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухай, Израилиин эзэрхэг түримхэй добтолгын хойшолонгуудые усадхаха арга замууд тухай, тэрэшэлэн хоёр талынгаа харилсаанууд, али али талада хабаадаха уласхоорондын асуудалнууд тушаа сэхэ руунь хэлсэжэ, һанамжануудаа мэдэлсээ.

(ТАСС).

Балтиин далай шадархи эб найрамдалай недели эхилээ

РОСТОК, июлиин 8. (ТАСС). Балтиин далай шадар эб найрамдал сахиха зорилготой, жэл бүриин заншал болоһон недели: «Балтиин далай амгалан тайбан далай болохо ёһотой» гэһэн лозунгтойгоор үсэгэлдэр Росток городто (ГДР) нээгдээ. Балтиин далай шадархи гүрэнүүдһээ, Норвегиһээ, Исландиһаа ерэһэн айлшад, хамта 25 мянга гаран хүн 11-дэхеэ эндэ сугларба.

Айлшадай дунда Советскэ Союзай делегаци бии. Тэрэниие Латвиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь А. Э. Восс толгойлно.

Тус неделиин эхилһэнэй дашарамда олоной митинг боложо, СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Вальтер Ульбрихт үгэ хэлээ.

АМАРШАЛГЫН БЭШЭГҮҮДЫЕ АБАЛСАА

Одер, Нейсе мүрэниие зубшуулан эб найрамдалай хилэ тогтоохо тухай ГДР-эй, Польшын хоорондо договор баталһанһаа хойшо 18 жэлэй ойн июлиин 6-да гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна Соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс Арадай нэгэдэлэй фронтын Бүхэпольшын комитедэй түрүүлэгшэ, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Мариан Спыхальскида амаршалгын бэшэг эльгээбэ. Социализм байгуулха хэрэгтэ, аюулгүй байдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ саашадаа амжалта туйлахыень Польшын арадта үнэн зүрхэнһөө хүсэһэн байха юм.

* *

ВАРШАВА, (ТАСС). Одер, Нейсе мүрэнүүдые зубшуулан хилэ тогтоохо тухай договорой баталагдаһаар 18 жэлэй ойн гүйсэһэнэй дашарамда, Арадай нэгэдэлэй фронтын Бүхэпольшын комитедэй түрүүлэгшэ М. Спыхальский Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна Соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренсдэ бэшэг эльгээбэ. Тиихэдээ Потсдамска конференциин шиидхэбэринүүдые хүсэндэнь хүргэһэниие гэршэлһэн гол документнүүдэй нэгэн болохо энэ договор Европодо аюулгүй амгалан байлгын шухала нүхэсэл болоно гэжэ амаршалгын бэшэг соо тэмдэглэһэн байна.

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар нүхэр А. А. Виноградовые шагнаха тухай

Хүдөө ажахыда олон жэлэй туршада һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө, мүн түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, племенной хүдэлмэриин талаар Сэлэнгын гүрэнэй станциин главна зоотехник нүхэр **Виноградов** Алексей Александровичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан,
1968 оной июлиин 3.

ДУУЛАНАЛ БУРЯАДАЙ ЗАЛУУ НАҺАН

Буряадай АССР-эй XXV жэлэй нэрэмжэтэ стадион дээрэ июлиин 6—7-до болоһон һайндэрһөө репортаж

...лаан тугуудые намилзуулһан, ...д, буряад хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн ... лозунгнуудые аржылгаһан ста... заншалта сурхарбаанда суглархүн зониие хүлеэжэ абахаар бэ... Урда хажуугаарнь ото бэшэгдэ... томо үзэгүүдые холбон уншана... «Коммунис партиин үнэн туһа... ша ба халаан—Ленинскэ Ком... ол мандаг лэ»! Правительственна ...рэй магнайда буряадаар уншана... «КПСС мандаха болтогой!» ...вительственна ендэрэй тушаа ур... стадионой нүгөө талада оршо... ендэрэй оройдо Комсомолой ман... томо тэмдэг, хоёр хажуугаарнь ...н орденойнь зураг. Стадионой ...то ханада нигэжэ бэшээтэй: «Со... Буряадай 45 жэл»...

...тадионой шэмэглэл мүнөө жэлэй ...ндэрэй удхые харуулна бээз. ...заншалта сурхарбаан Буряадай ...СР-эй бии болоһоор 45 жэлэй ой... хабсараа. Мүн баһа Ленинскэ ...сомолой 50 жэлэй ойе угтуулан ...гдаһан Буряадай залуушуулай ...тиваль сурхарбаантай хамтарба ...юм.

...Үдэшын 6 час. Һайндэр эхилхын ...ют үгтэжэ, Ленинскэ Комсомолой ...он БурАССР-эй баатарлиг зам ту... хөөрөөн эхилнэ. ВЛКСМ-эй зам... ...ай хуряангы домогой үгэнүүд ста... дээгүүр соностоно. Стадионой ...а ханын һууринуудые эзэлжэ, ...ан тутхануудые барин зогсоһон ...аан хубсаһатай залуушуул хөө... ...нэй удхада зохилдуулан, он жэл... ...удые харуулна. «1928» гэһэн ...онуудай улаан тугуудаар бэшэгдэ... ...дэ, тэдэнэй араһаань Дайшалхы ...ан Тугай орденой зурагтай томо гэгшын плакат өөдөө үргэгдэшэбэ. Эгээл тиимээр Комсомолой удаадахи дүрбэн орденой зурагтай плакадууд үлгэгдэлэй...

Һүүлээрнь стадионой үүдэн бүхэнһөө улаан ба спортивна тугуудые бариһан физкультурнигууд гаража ерэнэ. Тэдэнэр стадионой талмай дээрэ гаража, табан колонно болон жагсашаба. Колонно бүриин эхиндэ Ленинэй дүрэтэй Улаан тугууд.

Стадионой дүхэриг харгы дээрэ Улаан тугуудые хиидхэһэн автомашинанууд. Түрүүшынь машина орденто Буряадай туг асарба. Тэрэниие барин, машина дээрэ Советскэ Союзай Герой, генерал-майор И. В. Балдынов, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеран ба Буряадай республикын мэдээжэ ажал ябуулагша байһан Д. Ц. Цыремпилон, Социалис Ажалай Герой П. П. Милин гэгшэд хүл дээрээ зогсонхой. Хоёрдохи машина дээрэ Советскэ Союзай Герой, мэдээжэ уран зураашан Г. Н. Москалев, Л. Я. Егорова, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Д. Ш. Фролов гэгшэд Агууехэ Октябриин революциин 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан манай республикада үгтэһэн Дурасхаалта тугые стадион дээрэ гаргаба. Гурбадахи машина дээрэ—Буряадай комсомолой туг. Тэрэниие түрүүшын комсомолшууд Н. Н. Мункуев, Ф. У. Серебренников гэгшэд абажа ябанад. Хүн зон альга ташан тэдэниие угтаба.

«Анхарагты! Стадион дээрэ — Комсомолой түрүүшын орден!»—гэһэн үгэнүүд микрофоноор соностожо, магнайдаа дайшалхы Улаан Тугай орденой зурагтай машина гаража ерэбэ. Тэрэ машина дээрэ хорёод онуудай комсомолшууд: Е. А. Широких-Полянская, И. Манжигеев, Б. Мадаев болон бусад. Хоёрдохи—Ажалай Улаан Тугай орден. Энэ машина дээрэ—гушаад онуудай комсомолшууд ЛВРЗ-е бодхоолсоһон Е. Г. Курочкин, БГПИ-гэй доцент М. И. Хабаев, 1936 ондо санаар Москва зорин ошожо, буряад басагадые бүхы орон дотороо суурхуулһан табан эрэлхэгүүдэй нэгэн—С. А. Тыхеева. Стадион дээрэ—Комсомолой гурбадахи шан—Ленинэй орден гараба. Тэрэниие асарһан машина дээрэ—Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагшад: запасай подполковник А. И. Башухаев, Ф. А. Абагаев болон бусад. Дүрбэдэхи ордентой машинаар дайнай хойто үеын комсомолшууд—ажалай түрүүшүүл: Социалис Ажалай Герой А. Оширов, коммунис ажалай ударник О. Меркулов, Болгариин ниислэлдэ болохоёо байгаа Бүхэдэлхэйн залуушуулай ба студентнэрэй IX фестивальда ошохо совет делегациин гэшүүн, дуушан Д. Дашиев. Стадион дээрэ—Комсомолой табадахи орден. Энэ машинада мүнөө сагай комсомолшууд —эдирхэн хүбүүд, басагад. Эдэ табан машина табан колонныи ойро нэгэ нэгээр тогтобо.

Табан орден, тэрэ тоодо Ленинэй гурбан орден... Табин жэл соо Комсомолой хэһэн һайхан хэрэгүүдые тооложо бараха аалши?! Тэрэнэй габьяа солонь ехэ даа. Гэршэнь — табан орден...

Республиканска спортивна Соведэй түрүүлэгшэ Михаил Калаганский хамаг колоннонуудай бэлэн болоһон тухай рапорт үгэхэеэ Правительственна ендэрэй хэргэдэ ерэнэ. Ассистентнүүдынь—Хельсинкиин Олимпиин наадануудта хабаадаһан, СССР-эй спортын Габьяата мастер Петр Николаев, Хэжэнгын дунда һургуулиин багша, нэгэдэхи разрядай спортсмен Людмила Бальжинимаева гэгшэд. Рапорт соносон абахаар ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь Владимир Леонов урдаһаань ошобо. Тэрэнэй ассистентнүүд—ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой секретарь Светлана Миронова, «Теплоприбор» заводой комсомолой комитедэй секретарь Дмитрий Суслов.

— Нүхэр секретарь!—гэжэ Калаганский рапортаа эхилнэ.—Буряадай АССР-эй 45 жэлэй, Комсомолой 50 жэлэй ойнуудта зорюулһан һайндэртэ хабаадаха ёһотой спортивна бүлгэмүүд жагсаатдаба. Гушаад онуудай комсомолец Калаганский рапорт үгэбэ.

— Рапорт абтаба,—гэжэ Леонов мэдүүлээд, ендэр дээрэ гаража, эхилэлгын үгэ хэлээ. Комсомолой хэһэн габьяата хэрэгүүдые дурдаха зуураа, Эхэ оронойнгоо, арад зонойнгоо түлөө ами наһаяа үгэһэн комсомолшуудай гэрэлтэ дурасхаалые ёһолон хүндэлжэ, шэмээгүй зогсохо минутые үгэ хэлэгшэ соносхобо.

Стадионой дүхэриг харгы дээрэ бронетранспортер гараба. Тэрээн дээрэ—граждан дайнда хабаадаһан залуу үетэнэй һүлдэ болоһон—Орлёнок толгойгоо дээрэ үргэн, омогоор зогсонхой. Буряадай орлёногууд—Павел Юдинэй, Женя Манзановай болон бусадай нэрэнүүдые бидэ соносонобди...

Арбанхан зургаан наһандаа
Ами наһантаяа хахасахадаа,
Эрэлхэг Бүргэд—Орлёнок
Эрлигүүдһээ далтиржа
орилоогүйл!..

Хоёрдохи бронетранспортёр стадионой харгыда гарана. Тэрээн дээрэ—гитлеровецүүдэй урдаһаа бүхы сэдьхэлээрээ зэбүүрхэжэ, үзэн ядажа, далтирангүй шэртэжэ шададаг байһан эрэлхэг үетэнэй һүлдэ—партизан басаган зогсоно. Диктор Зоя Космодемьянскае, краснодонцуудые дурдана. Мүн Буряадай хүбүүд, басагадшье фашистнарые сохилсоол. ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэ байһан Александр Матросовой баатаршалга дабтаһан Советскэ Союзай Герой Сергей Орешковэй, Советскэ Союзай Герой Базар Ринчиногой, суута снайпер Цырен-Даша Доржиевай болон бусад баатар хүбүүдэй нэрэнүүдые бидэ зүрхэндөө тахижа ябадагбди.

Эдэ хоёр бронетранспортёрнуудай хойноһоо доошонь тонгойлгоһон улаан тугуудые бариһан улаан самсатай хүбүүд аалихан ябана. Иигэжэ бидэ Эхэ оронойнгоо түлөө, арад зонойнгоо түлөө, жаргалта һайхан ерээдүйн байдалай мандахын түлөө ами наһаяа үгэһэн хүбүүд, басагадай гэрэлтэ һайхан дурасхаалые хүндэлжэ, шэмээгүй зогсонобди.

Стадион дээрэ үшөө нэгэ бронетранспортер гараба. Тэрээн дээрэ Хэмэл одоной макет бариһан эдир хүбүүн зогсоно. Энэ хадаа замбуулинай нюусануудые тааха заяатай үетэнэй түлөөлэгшэ. Тэрэнэй хойноһоо омогоор өөдөө тэгүүлэн намилзаһан спортивна тугуудые бариһан залуушуул ябанад.

Тэдэнэй дүхэриг тойрон үнгэрхэлөөр, нүхэр Леонов һайндэрые нээбэ. Советскэ Союзай Гимнын һүртэ аялга доро Ленинэй дүрэтэй һайндэрэй туг үргэгдэбэ. «Буряадай 45 жэл», «ВЛКСМ-эй 50 жэл» гэһэн улаан вымпелнүүдые үргэһэн хоёр бүлэг шаарнууд стадионһоо өөдөө хөөрэн, агаарта дэгдэшэбэ.

Удаань КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь В. Г. Бирюков амаршалгын үгэ хэлээ.

Спортивна маршын огсом хүтжэм зэдэлжэ, физкультурнигуудай парад эхилшэбэ. «Спартак», «Труд», «Трудовые резервы» болон бусад спортивна бүлгэмүүдэй түлөөлэгшэд алхамаа жэгдээр татан, Правительственна трибунын урдуур үнгэрнэ. Эбтэй дорюунаар алхалалдан, Совет Армиин, Уһан Сэрэгэй түлөөлэгшэд үнгэрбэ. Шуумайса табилуулһан мотоциклистнүүд парадые түгэсхэбэ.

Стадионой талмай дээрэ утаашанһ дэбдигдэһэн улаан хибэс дээгүүр гартаа фестивалиин соробхиһон гал бариһан хүбүүн гүйжэ гараба. Тэрэ хадаа БГПИ-гэй студент, нэгэдэхи разрядай спортсмен Степан Вампилов. Мүнөөдэр тэрээндэ фестивалиин зула носоохо зол тудаа.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

Буряадай АССР-эй туг стадион дээрэ асарагдаба.
Э. ЛАПИНАЙ фото.

УЛААН-ҮДЭ, 1968 ОНОЙ ИЮЛИИН 6-7. ЗАЛУУШУУЛ ЖАГСААЛДА

ОКТЯБРИИН НАРАНАЙ ЭЛШЭ ДОРО

ТЭБХЭР ДҮШЭН ТАБАН жэлэй саада тээ Тамча, Сэлэнгын үужам талада хон-жэн гэхээр, ган-гал хээрын хамхуулнуудай мухарижа ябадаг хооһон дайда зэнхыжэ байгаа. Хаа-яал хагсанхай хаһаг тэргын хахинаха, талаар ябаһан ганса нэгэн малшадай гунигтай ута дуун лэ зэдэлдэг бэлэй.

Тэрэ сагай байдалые мүнөө үеын байдалтай жэшэбэл, харанхы һүни нарата сэлмэг үдэр хоёр шэнги илгаатай.

Нэн түрүүн промышленностиин хүгжэлтые абаад үзэе. Хоохон хала байһан газарта Совет засагай ашаар 1930-аад онуудта Галуута-Нуурай шулуу нүүрһэнэй шахта баригдажа, түмэр харгы татагдаад, эндэхи байгаалиин үнэтэ баялиг арад зоной аша туһада зорюулагдажа эхилээ. Мүнөө Галуута-Нуурай үүрхайн хэбтэшэ 2 миллиард үлүүтэй тонно нүүрһэнэй нөөсэтэй гэжэ тоологдоно. Хэнэйшье мэдэһээр, гушаад жэлэй саада тээ энэ шахтада ехэнхи ажал хүнэй бар хүсөөр хэгдэдэг байгаа. Харин мүнөө Галуута-Нуурай шахтын байдалые тэрэ үеынхитэй жэшэхын аргагүй ондоо болоо. Шахта соохиие сэбэрлэдэг тусхай оньһон түхеэрэлгэ, нүүрһэ малтадаг комбайнууд, нүүрһэ ашаха, буулгаха оньһон машина, тэрэнииие таһалгаряагүй зөөхэ тусхай ленточнэ конвейер гэхэ мэтэ хүнэй ажалые хүнгэдхэһэн машина, түхеэрэлгэнүүд эндэ барагдашагүй олон. Эдэ бүгэдын ашаар шахтада ажалай бүтээсэ хэдэ дахин дээшэлээ. Жэшээлхэдэ, 1967 ондо нүүрһэ малтан абалгын һара бүхэнэй дунда зэргын хэмжээн 7600 тонно болоо. Ондоогоор хэлэбэл, шахта соо хүдэлһэн хүн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 77 тоннодо хүрөө.

Галуута-Нуурай шахтада ажалай түрүүшүүл, ёһотойл байгаалиин баялигые эдлэгшэд, эрхим хүнүүд олон. Тэдэнэй дунда проходчигуудай бригадын бригадир, Социалис Ажалай Герой Г. Д. Тучинов, экскаваторай машинист, Ленинэй орденто П. В. Балалаешников, нүүрһэнэй комбайнай машинист А. Н Бабушкин, проходчигуудай бригадын бригадир Б. Бальжиев болон бусадые эндэхи зон омогорхон нэрлэдэг.

Манай Сэлэнгын аймаг гансашье шулуу нүүрһэ малталгаар суурхадаг бэшэ, мүн Эхэ оройнгоо барилгануудта эрхим һайн модо, барилгын бусад хэрэгсэл элбэгээр эльгээдэг. Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын-механическа завод гансашье аймаг соогоо бэшэ, бүхы республика дотороо томохон предприятинуудай нэгэн болоно. Энэ завод хүсэ ехэтэ угаалгын машина, үхэр малай байра дээрээ уһалха оньһон түхеэрэлгэ, досоогоо зохид һуудалтай нүүдэл вагонууд гэхэ мэтые бүтээн гаргадаг. Аймагаймнай газар дээгүүр арадай ажахын шухала ашаа зөөдэг түмэр харгы ото гарана.

Ондоогоор хэлэбэл, промышленна үйлэдбэрилгэ аймагаймнай экономикын гол һалбари болоод байна. Манай эндэ промышленна барилга саашадаашье ехээр хүгжэхэ, бүри хүсэтэй болохо юм. Байгша онһоо эхилжэ Галуута-Нуурай ГРЭС баригдажа захалханъ. Энэ станци 1,2 миллион киловатт-час хүсэтэй байха. Тэрэнэй түрүүшын агрегат һаядаа зайн галай элшэ хүсэ үгэжэ эхилхэ түсэбтэй. Тингэжэ манай аймаг республика соогоо хүгжэнги промышленностьтай нютаг болохонь.

Революциин урда тээ эндэхи нютагай зоной гол ажал—адууһа мал үсхэбэрилгэшье баһал ахир муу байдалтай һэн. Үхэр малынь үбэлзунгүй сагаан талада байлгагладаг, хээрын хагда ногоондо ябажа хоолойгоо тэжээдэг бэлэй. Ган гаеуур, зуд, хүйтэн болоходо хэдэн зуун мянган малынь үлдэжэ, туража хосордог байгаа. Эндэхи үгытэй ядуу зон орооһо таряашье мүртэй таридаггүй, тарихашье шадал, арга боломжогүй һааб даа. Тэдэнэр ехэнхидээ баяд, ноёдто хүлһөөр хүдэлжэ, арай шамайхан хоолойгоо тэжээдэг һэн.

Мунхаг харанхы, ямаршье эрхэгүй, хүшэр хүндэ байдалда, хэдэн дабхар дарлалта, мүлжэлгэ доро зобожо байһан Сэлэнгын буряадууд мүнөө жаргалаа олоо. Орбогорхон орсо муу һэеы гэрнүүдэй орондо колхоз, совхозуудай болбосон түхэлтэй тосхон, һууринууд жэрылдээ. Ажалшад, малшад һаруул сэбэр, зайн галай гэрэлээр яларһан гэрнүүд соогуур ажаһууна. Тосхон, һуурин бүхэндэ клуб, соёлой байшан, һургуули, больница, амбулатори гэхэ мэтэ хүн зоной аша туһада зорюулагдана.

Колхоз, совхозуудаймнай тарялан, сабшалан дээгүүр элдэб янзын оньһон машина техникэ хүдэлнэ, ажахынууд гүрэндэ орооһо таряа, мяха, һү, нооһо, үндэгэ ехээр худалдана. Жэшээлхэдэ, байгша ондо аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэб июниин 18-да 187 процент, һү—112, үндэгэ—130, нооһо—155 процент дүүргээ. Энэ амжалтада Тельманэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай, Химнын совхозой малшадай оролдосото ажалай хубита илангаяа ехэ. Мүнөө аймагай хүдөөгэй ажалшад, малшад табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой.

Адууһа малай ашаг шэмэ жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ. Хэрбээ 1953 ондо 21,6 мянган центнер мяхан абтаһан һаа, урзанда бүхыдөө 26,2 мянган центнер абтаа. Тиихэдэ 1953 ондо аймаг дотор үнеэн бүриһөө 1500 килограмм һүн һаагдаһан байбал, нёдондо 2100 килограмм һүн һаагдаа юм.

Зарим түрүү малшад, һаалишад бүришье дээшээ үрэ дүн туйлана. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Долгоржап Цырендоржиева 1950-яад ондо Сибирь, Алас-Дурна зүгэй колхозуудай һаалишадай дунда эгээн түрүүн үнеэн бүриһөө 5000 литр һү һаагаа һэн. Сэлэнгын совхозой бэрхэ һаалишан Надежда Тадвашкина, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан, Социалис Ажалай Герой Пылжит Жалсанова, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Владимир Гомбоев гэгшэд жэл бүхэндэ үнеэн бүриһөө 4000—4500 литр һү һаана. Хонишодоймнай дундаһаа Бутыд Банзаракцаева, Валентина Романова, Буда-Цырен Шагжиев, Гуро Долгоров болон бусад зуун эхэ хонин бүриһөө 95—100 хурьга жэлһээ жэлдэ абана.

Колхоз, совхозуудай малай үүлтэршье урдынхитай жэшээлэшэгүйгөөр һайжараа. Хэрбээ урдань эндэмнай нарин нооһотой нэгэшье хонин үгы байбал, мүнөө шэрүүн нооһотой хони олохогүйт.

Энэмнай гансашье мүнөө хүдэлжэ байһан ажалай түрүүшүүл бэшэ, нютагуудта хамтын ажалай эмхидхэгдэһэн түрүүшын үдэрһөө эхилэн айхабтар хүшэр хүндэ жэлнүүдые дабажа, энэ амжалтада асаралсаһан колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин ветерануудые мартаха ёһогүйбди.

Эдэ бүхы амжалта парти, правительствын үдэр бүриин анхарал оролдолгын ашаар туйлагдаа. Ажахынуудтамнай мүнөө үеын хүсэ ехэтэ машина техникэ жэлһээ жэлдэ элбэг боложо байна. Аймагай колхоз, совхозуудта 600 гара трактор, 200 шахуу комбайн баһал тэды шэнээн автомашина хүдэлнэ. Таряан ажал дээрэхи бүхы хүдэлмэри оньһон машинын хүсөөр хэгдэнэ. Мал ажаллахишье хүнэй хүдэлмэри оньһожоруулха тушаа баһал ехэ оролдолго гаргагдана. КПСС-эй ЦК-гай мартын (1965 он) Пленумэй, мүн партиин XXIII съездын шиидхэбэриин хүсэндэ хүргэгдэжэ эхилһэнэй ашаар хүдөө ажахын продукци худалдан абалгын сэн дээшэлүүлэгдэжэ, колхоз, совхозуудай экономико бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн туһа хүргөө.

Эдэ бүгэдэ Агууехэ Октябриин илалтаар, парти, правительствын сэсэн мэргэн политикын ашаар туйлагдаа гэжэ хүн бүхэн ойлгоно, гүн сэдьхэлһээ баясхалан хүргэнэ.

В. БАЗАРОВ,
КПСС-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь.

КПСС-эй ЯРУУНЫН РАЙКОМДО

ПЛЕНУМ БОЛОБО

Нийтын адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангаха талаар аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал КПСС-эй райкомой ээлжээтэ пленум зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар партиин райкомой бюрогой гэшүүн, хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр Паршин элидхэл хэһэн байна.

Пленумэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Медведев, республикын хүдөө ажахын министрэй орлогшо нүхэр Автушенко гэгшэд хабаадаһан, тэндэ үгэ хэлэһэн байна.

КОМСОМОЛОЙ ОРГАНИЗАЦИНУУДЫЕ БЭХИЖҮҮЛХЭ

Аймагай комсомолой организациин ажал ябуулгые үргэлжэдэнь шалгажа үзөөд байхадаа, энэ асуудалые партиин райкомой үзэмжэдэ табиха хэрэг гараба. Энэ шалгалтада хабаадаһан партиин райкомой гэшүүд болон партийна эдэбхитэдэй мэдээсэлнүүдые сонсожо, эмхидхэлэй таһаг нилээд дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулганууды табиһан байна. Тэдэнииень райкомой бюро баталба.

Комсомолой организацинуудай хүдэлмэриие партийна талаар хүтэлбэрилгэ эрид һайжаруулха тухай асуудал партийна организацинуудай хамтын суглаанда хэлсэхэ, мүн удангүй партиин райкомой пленум дээрэ зүбшэхэ шухала болоо гэжэ бюро тоолобо.

А. ДЫМЧИКОВ.
КПСС-эй райкомой таһагые даагша.

«САГААН АЛТАН»— МАНАЙ БАЯЛИГ

Эрхим шанартай нооһо элбэгээр абадаг болохо, олзо доход ехээр оруулха, мүн хайшалалгын пунктнуудай ажалые һайнаар эмхидхэхэ тухай хэдэн шухала һанамжанууд эндэ хэлэгдэнэ.

1. НАРИН НООҺОТОЙ ХОНИД АЖАХЫДА АШАГТАЙ

Бэлшээриин газараар элбэг манай республикын олонхи колхоз, совхозууд хонин һүрэг үсхэбэрилдэг мэргэжэлтэй гээшэ.

Һүүлэй арбаад жэлэй туршада ажахынуудтахи хонидой үүлтэр нилээд һайжаруулагдажа, урдань ехэнхидээ шэрүүн нооһотой хонид байһанаа, мүнөө тэдэнь гол түлэб нарин, нарибтар нооһотой болгогдоо. Энэмнай хонин ажалые хүгжөөхэ талаар туйлагдаһан горитойхон амжалта болоно. Мүнөө республикын совхоз колхозуудта бүхы хонидой 80 процентнь нарин нооһотой, бусад 20 процентнь нарибтар нооһотой болонхой. Энээнэй ашаар гансашье нооһоной шанар һайжараа бэшэ, нооһон урдынхиһаа һураггүй ехээр абтадаг болоно, ажахынуудай олзо доходые эрид дээшэлүүлээ. Хонин бүриһөө дунда зэргээр 3—4 килограмм нооһо хайшалдаг колхоз, совхозууд олон. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай Борьёогой, Ярууһын, Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхозуудта, мүн Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахыда хамта дээрээ 110 мянга гаран хонид тоологдоно. Нёдондо тэдэнэй тус бүриһөө дунда зэргээр 3,2—3,6 килограмм нооһон абтаа юм. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, Зэдын «Коммунизм», Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозууд жэлдээ хонин бүриһөө 3,5—4 килограмм нооһо хайшалдаг.

Колхоз, совхозууд нооһо ехээр абажа, гүрэндэ ехээр худалдаал һаа, ашаг олзо һайса оруулха байна. Зарим ажахынууд бүхы олзо доходойнгоо хахадһаань ехые нооһо худалдалгаһаа оруулна бшуу. Тиимэһээ һүүлэй 27 жэлдэ республика дотор нооһо худалдалга 7,1 дахин ехэ болоно, нёдондо бүхыдөө 4400 тонно «сагаан алтан» бэлэдхэлэй пунктда тушаагдаа.

Гэхэтэй хамта ажахынуудта нооһон үшөөл һанаһанда хүрэмэ ехээр абтажа бирагданагүй. Олонхи колхоз, совхозуудта хонин бүриһөө оройдоол 2,6—2,8 килограмм нооһон хайшалагдана. Нооһоной шанарые һайжаруулха, ехэ болгохын тула ажахынуудта үшөөл мүрэтэй юумэн хэгдэнэгүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гансашье хэдэн ондоо аймагуудта бэшэ, нэгэл ажахы соо аад, хонидойнь нооһон элдэб янзын байдаг ушар энээниие гэршэлжэ үгэнэ. Республикын колхоз, совхозууд нарин нооһотой хонидые үсхэбэрилдэг зонодо оруулагдаһаншье һаа, мүнөө хүрэтэр бүхы абтаһан нооһон хуу нарин, һайн шанартай болгогдожо шадагдаагүй. Бэшүүрэй, Загарайн, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй аймагуудта бүхы абтаһан нооһонойнь 71,9—78,4 процентнь нарин байна. Гансал Зэдын аймагта наринооһониинь 83 процент болонхой.

Һайн шанартай нарин нооһо ехээр хайшалжа, гүрэндэ элбэгээр худалдахада алишье талаараа ашаг олзотой. Нарин нооһо ехээр худалдаһан ажахынууд тэрэнэйнгээ килограмм бүхэнһөө олзо доход ехээр оруулна. Юуб гэхэдэ, нарин нооһо гүрэндэ худалдахада һураггүй үнэтэй байна бшуу. 1966 ондо Зэдын аймагай ажахынууд гүрэндэ худалдагдаһан нарин нооһоной килограмм бүхэнһөө 5 түхэриг, нарибтар нооһонһоо—3 түхэриг 62 мүнгэ, шэрүүбтэр нооһоной килограммһаа—2 түхэриг олзо доход абаа юм. Тиимэһээ хонидые олоор үсхэбэрилдэг ажахынууд бүхы һүрэгөө бултыень түргөөр лэ нарин нооһотой болгохо ёһотой. Тингэхын тула нарин нооһотой хусануудые бодомжотой зүбөөр хэрэглэжэ, хонидоо бултыень искусственна аргаар үрэжүүлхэ шухала. Бэдэрдэг хусануудыешье бултыень нарин нооһотой болгохо байна.

Зүбөөр бэлшээн таргалуулжа шадаагүй, мүн үбэлдөөшье тэдэнээ һайнаар эдеэлүүлээгүйһөөнь болоно, олонхи ажахынуудта хонид турана, нооһоноойнь шанар муудана. Бүхэли жэл соо һайнаар харууһалагдажа, тарган тобир ябахадаал тэдэнэр нооһошье ехэтэй байдаг ха юм. Гэбэшье олохон ажахынууд зунай хүхэ ногооной хаһада тэдэнээ һайнаар бэлшээжэ шаданагүй. Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хонидые зүбөөр бэлшээхэ асуудалда анхарал ёһоор хандуулдаггүй, хонишодой урда шанга эрилтэшье табидаггүй. Хонин һүрэгые жэлэй ямаршье сагта зүбөөр адуулха хэрэгтэй. Тиин гэтэр зарим хүнүүд нооһыень абаагүйдөө хонидые хэдышье һайнаар адуула, ёһоор таргалхагүй гэлсэдэг. Тэрэнь буруу. Нооһыень хайшалхаһаа урид хонидоо таргалуулха гээшэ тон ехэ удха шанартай. Хабар эртээнһээ хойшо тэдэниие зүбөөр бэлшээгээд, хаһа сагтань уһалаад байгаа һаа, зунай эхеэр яһала хүсэ шадал абажа, нооһониинь һайнаар ургадаг, түргэн хөөрэдэг байна. Хайшалхадаашье хүнгэн байха бшуу.

Хонидые зундаа үглөөгүүр эртэ, 4 часта бэлшээридэнь гаргаха хэрэгтэй гэжэ хонишон бүхэн мэдэжэ байха ёһотой. Юуб гэхэдэ, сүүдхэлээ 11—16 час соо (үдэрэй халуунда амарха сагыень оруулангүй) бэлшээридэ ябахадаал тэдэнэр һайн садаха, хээли абаха зэргэтэй. Энэ үе соо тэдэнэр 6—8 килограмм ногоо эдихэ болоно. Хонидые һайнаар таргалуулха, нооһоноойнь шанарые дээшэлүүлхын тула республикын ажахынууд гансашье хээрын бэлшээридэ найдаад байхагүй, байра шадараа обёос, кукуруза гэхэ мэтэ ургамалнуудые тарижа, ургасыень сабшаад гү, али миил тэндэнь бэлшээдэг болохоор бодомжолхо саг ерээ гэжэ һанагдана. Манай хүршэ Шэтын областиин колхоз, совхозууд хонидтоо нэмэлтэ ногоон тэжээл тарижа эдюулдэг байна ха юм.

Нооһоной шанар, тэрэнэй хэмжээн гансашье энээнһээ дулдыдадаггүй, мүн тэрэниие хэр зүбөөр хайшалжа абаһанһаа ехээр дулдыдана. Тиимэһээ хонин ажалдахи бүхэли жэлэй «ургаса», нооһо хайшалалгада бүхы талаһаань наринаар бэлдэхэ, түхеэрхэ хэрэгтэй.

II. ЗҮБӨӨР ХАЙШАЛБАЛ, ЕХЭШЬЕ, ҺАЙНШЬЕ НООҺОН АБТАХА

Мүнөө республикын колхоз, совхозуудта хонидой нооһо хайшалха нилээд харюусалгатай хүдэлмэри эхилэнхэй. Тиимэһээ энэ хүдэлмэриие ямараар эмхидхэхэ тухай хэдэн үгэ хэлэмээр. Нэн түрүүн ажахы бүхэн бүхы хонидоо хайшан гээд хайшалхаб, ямар отарынхи түрүүн хайшалагдахаб гэжэ хонидой хүшэ шадал дээрэһээ хараадуулжа, уридшалан һайнаар түсэблэхэ ёһотой. Тэрэ түсэб соогоо ямар үнгэтэй нооһотой хонидые, хэлыдэ хурьгалһан хонидые ямар хаһада хайшалхаб гэжэ тодорхойлхо, мүн пунктнуудта хүдэлхэ хүнүүдые уридшалан шэлэжэ олохо, нооһо илгаха, шанарыень шалгаха, мэшээглэжэ багсалха гэхэ мэтэ хүдэлмэриие һайса бодомжолхо ушартай. Нооһо абалгые шадаал һаа богони болзорто, 10—15 хоног соо дүүргэхээр хараадуулжа, хайшалалгын пунктын бүхы түхеэрэлгэнүүдые дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэхэ байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикын колхоз, совхозууд нооһо хайшалалгын томодхомол пунктнуудые эмхидхэжэ, нэгэ газарта 36—48, 60—100 оньһон хайшануудые хүдэлгэдэг болонхой. Тиимэ томодхогдоһон пунктнуудта хайшалагшадай ажалые эмхидхэхэдэ хүнгэн, хүдэлмэриинь шанарые шалгаха, ажалай гаргашые хороохо арга олгогдоно. Жэшээнь, 12 оньһон хайшатай «ЭСА-12» түхэлэй агрегадаар хайшалхада нэгэ хониной нооһо абалгын гаргаша 26 мүнгэтэ, «ЭСА-16» түхэлэй агрегадаар тэрэнь—25 мүнгэтэ болодог һаа, харин «ЭСА-48» түхэлэй томодхогдоһон агрегадта хайшалагдаһан нэгэ хониндо 16 мүнгэн гарана. Бүри томо 60 хайшатай агрегадта абтаһан нэгэ хониной нооһондо 12 мүнгэн гарадаг байна. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, томодхогдоһон агрегадта техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэнэ. Хайшалагшадайшье ажалай бүтээсэ ехэ болоно. 48—60 оньһон хайшатай пунктнууд үдэр соо гурба-дүрбэн отарын хонидые хайшалжа дүүргэхэ ушартай. Тиимэ пунктнуудта нооһо илгаха, шанар болон үнгөөрнь зүбөөр бүридхэжэ, һайнаар багсалаад, гүрэндэ тушаахада таатай юм. Мүн тэндэ сэбэр утаһанайнь гарасые лабораторидо тодорхойлходо зохид.

Хайшалагшадые уридшалан һайнаар һургажа, дүршэлтэй шадамар хүнүүдые табяад байбал, нооһон һайн шанартайгаар, голодоһогүйгөөр хайшалагдадаг гээшэ. Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй энэ асуудалда анхарал ёһоор табидаггүй дээрэһээнь лэ хонидой нооһон шанар муутайгаар, буруугаар хайшалагдажа, гүрэндэ, ажахыдашье ехэхэн хохидол ушаруулагдана. Хонишодой бүхэли жэл соо оролдожо туйлаһан ажал дэмы хосорно, хэдэн арбаад, үнгэрхэдөө зуугаад мянган түхэригэй ашаг олзо хии талаар һалана ха юм. Иимэ жэшээ абаад үзэе. Шадабаригүй, һалан муу хайшалагшадай гэмээр хонидой нооһоной нарин утаһан дээгүүр таһара хиргагдаад гү, али үргэлжэ нооһониинь (руно) таһара татагдаад, үндэр, набтараар хайшалагдаад байбал, илгагдахадаа нэгэдэхи классһаа доошоо оруулагдажа, хоёрдохи, гурбадахишье класста абтана. Тэрээнһээ болоно, нооһоной килограмм бүхэнэй сэн 80 мүнгэнһөө—1 түхэриг 70 мүнгэндэ хүрэтэр доошоо ороно. Харин колхоздо бүришье ехээр доошоо орожо, 90 мүнгэнһөө 1 түхэриг 10 мүнгэн хүрэтэр бага болоно ха юм. Ондоогоор хэлэбэл, нэгэ хониной дүрбэн килограмм нооһонһоо аяар гурбан түхэриг алдаһан байна.

Эгээл тиимэһээ хайшалагшадаар дүршэлтэй, урда тээнь энээндэ хүдэлһэн хүнүүдые табиха шухала. Хэрбээ иимэ зоной дутамаг һаань, уридшалан тусхай курсада эльгээжэ һургаха хэрэгтэй. Гэхэтэй хамта Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин дэргэдэ тусхай, оренбургынхидай аргаар хонидой нооһо хайшалха дүршэлдэ һургаха курса жэл бүри эмхидхэгдэдэгшье һаань, зарим колхоз, совхозууд тэндэ хүнүүдые эльгээдэггүй, юундэшьеб ёһоор урагша абадаггүй. Республикын бүхы ажахынуудһаа жэлдээ оройдоол 15—20 хүн суглардаг. Оренбургынхидай хэрэглэдэг дүй дүршэлые һайнаар шудалаад байбал, хонидой нооһо түргэнөөр, һайн шанартайгаар абаха аргатай. Манай республика дотор энэ арга 1959 онһоо хойшо нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ. Дүршэлтэй бэрхэ хайшалагшад үдэр соо энэ аргаар 60—80 хониной нооһо абадаг байна. Оренбургынхидай аргые эрхимээр шудалһан хүнүүд бүришье олон хонидой нооһо хайшалдаг. Жэшээлхэдэ, 1963 ондо болоһон РСФСР-эй эрхим түрүү хайшалагшадай мүрысөөндэ Оренбургын областиин «Октябрьский» совхозой хайшашан Н. И. Холод долоон часай хүдэлмэриин үдэр соо 162 хониной нооһо абаһан. Мүн энэ совхозой хайшашан Е. Ф. Якушева энэ үедэ 133 хонидой нооһо абажа, эхэнэрнүүдэй дунда эрхимлээ һэн. Манай Буряадай республикадашье иимэ мүрысөөнүүд жэл бүри шахуу үнгэргэгдэдэг. Тэрээндэ илажа гарагшадай дунда Галина Доржиева, Валентина Гарбаева, мүн Бимба Базаров болон бусад жэл бүри шахуу шалгардаг. Гэбэшье энэ аргын ажахынуудта үшөөл хүсэд дэлгэрүүлэгдээгүй байһаниинь халагламаар.

Хонидой нооһо эгээл хаһа сагтань, нэгэшье урда, хойно болгонгүй хайшалха гээшэ ехэ удха шанартай. Нарин нооһотой хонидой нооһондонь эг бии болоно, үргэлжэдөө хөөрөөд байхадань лэ хайшалха шухала. Эгээн түрүүн шадал тамираар һайн ондо ороһон эрье, түлгэ хонидой нооһон урид хөөрэдэг байна. Түрүүн тэдэнэй нооһо абаха хэрэгтэй. Мүн түрүүшын ээлжээндэ муушаг нооһотой хонидые хайшалжа эхилээ һаа, хайшалагшад ажалдаа дүршэхэ, һураха байна. Хайшалжа эхилхынгээ урда бэлэдхэл хэжэ, урид хонидой духа, хасар, хүл, һүүл багайнь нооһо хайшалха, мууень сэбэрлэхэ, элдэб бүд һад, шэрэ гэхэ мэтыень арилгаха хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа, һайн нооһые гутааха ха юм. Хайшалагшадай ажалые наринаар хинан шалгахын тула зарим ажахынууд тэдэнэйнгээ хиргажа гаргаһан хонидые амяар амяарнь хаадаг, тусхай номероор тэмдэглэдэг. Энэ бүгэдые зооветмэргэжэлтэд, ахалагша хонишод наринаар хинан хараха болоно. Илангаяа арһыень хайшалжархиһан, адааһан, шулгалһаа байгаа һаань, дары хаража, креолин, йод гэхэ мэтэ дезинфекциин зүйлнүүдээр угааха ёһотой.

Нооһо шанар һайнтайгаар абаха гээшэ мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болоод байна. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ шэрүүбтэр, шэрүүн нооһо худалдан абалгын сэн дунда зэргээр 20 процент, мүн нарин меринос нооһоной сэн—12 процент, ондоо үүлтэрэй хонидой сагаан нарин нооһон—5 процент, сагаан нарибтар, шэрүүбтэр, шэрүүн нооһон 20 процент дээшэлүүлэгдээ. Тиигэбэшье дээшэлүүлэгдэһэн сэнгээр худалдахын тула нооһоёо нэгэшье холисогүй, тон сэбэр байлгаха ёһотой. Килограмм сэбэр нооһон соо ондоо үнгын гурбаншье гонзогор утаһанай байгаа һаа, шанарынь муу, холисотой гэжэ тоологдохо, тэрээнһээ сэнгынь дээшэлжэ шадахаяа болихо байна.

Эгээл энээн дээрэһээ нооһо зүбөөр илгаха, багсалха, һайнаар мэшээглэжэ дараха гээшэ тон харюусалгатай ажал. Сэбэр сагаан нооһон соо ондоо үнгын алхашье нооһон холисоллохо ёһогүй.

Энэ хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхээд, пунктын ажалые бодомжотой зүбөөр эмхидхээд байгаа һаа, ажахы бүхэн эрхим шанартай нооһо ехээр абажа, гүрэндөө худалдаха түсэбөө дүүргэхэ, олзо доходшье һайса оруулха байһаниинь лабтай.

Г. ЭРДЫНИЕВ,
Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.

Хяагтын аймагай Худэриин совхозой Алтайн һү һаалиин фермэдэ һаалишанаар комсомол басаган Лиза Найданова хүдэлнэ. Үнгэрһэн жэлдэ оньһон аргаар үнеэдые һааха дүршэлтэй болонхой. ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ нүхэр Найданова үнеэн бүриһөө 2700 литр һү һааха зорилготой. Абаһан уялгаа һайн дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Найданова.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

ҮНДЭР ШАГНАЛНУУД

Агуухэ Октябриин социалис революцида эдэбхитэй хабаадагшад, үнинэй большевигүүд, улаан гвардеецүүд, Улаан Армиин, Флодой сэрэгшэд болон командирнууд байһан, улаан партизанууд, партийна, советскэ, профсоюзай болон комсомолой органуудай, ревкомуудай, ВЧК-гай, милициин хүдэлмэрилэгшэд, ЧОН-ой сэрэгшэд, 1917—1922 онуудта Совет засагые тогтоохын түлөө тэмсэлдэ шалгараһан хүнүүд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указай ёһоор СССР-эй орден, медальнуудаар шагнагдаба.

Тэрэ тоодо Буряадай АССР-һээ:

УЛААН ОДОНОЙ ОРДЕНООР

БАТАЛОВ Иван Васильевич
БОЛОК Алексей Станиславович
ВОТЧЕСОВ Григорий Васильевич
ГЛУКМАН Николай Иванович
ГОРОДЕЦКИЙ Ефим Максимович
ЕФИМОВ Арефий Пахомович
НЕКИПЕЛОВ Игнат Николаевич
ПАТРАХИН Алексей Николаевич
ПАТРАХИН Андрей Николаевич
РЕВЦОВ Корней Аксентьевич
ТИШЕНИН Федор Иосипович
ШАДРИН Борис Семенович
ЯНКЕЛЕВИЧ Исай Матвеевич

«ШЭН ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

БАЛЬБУРОВ Федор Вахрунович
ВОЛОГДИН Филипп Александрович
ЗУБКОВ Сергей Константинович
ПАХОМОВ Емельян Семёнович
САФРОНОВ Тит Иосифович
СЕРЕБРЕКОВ Иван Кузьмич
СТРЕКАЛОВСКИЙ Иннокентий Константинович

«ДАЙШАЛХЫ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

АВДЕЕВ Иван Андреевич
АРХИПЕНКО Фёдор Петрович
АФАНАСЬЕВ Евдоким Леонович
БАЗЫРЕВ Александр Дмитриевич
БАРАНОВ Леонтий Васильевич
БАТЫШЕВ Андрей Иннокентьевич
БАШКИР Соломон Исаевич
БЕЛОМОЕВ Кирилл Прокопьевич
БОРИСОВ Владимир Максимович
БОРОДЫХ Залман Самуилович
БУРДУКОВСКИЙ Пантелеймон Васильевич
БУТОРИН Филипп Трофимович
ВОЛОСАТОВ Матвей Афанасьевич
ГРИГОРЬЕВ Илья Григорьевич
ГРИГОРЬЕВ Трофим Фомич
ГУБКИН Анатолий Александрович
ГУРУЛЕВ Николай Дмитриевич
ЕЛЕЗОВ Тимофей Иванович
ЕРМАКОВ Петр Романович
ЗАГУЗИН Виктор Николаевич
ЗАИГРАЕВ Иван Руфанович
ЗАЛУЦКИЙ Иван Сергеевич
ИВАНОВ Меркурий Сазонович
ИГНАТЬЕВ Иван Федорович
ИСАЕВ Естифан Трофимович
ИСТОМИН Степан Ипатьевич
КАЛАШНИКОВ Андрей Савельевич
КАРАЧЕВ Иван Павлович
КАТУШЕНКО Степан Самуилович
КАЧИН Иван Захарович
КАШИРИХИН Перфил Васильевич
КЛЮЧНИКОВ Спиридон Макарович
КОЗАКОВА Марфа Федоровна
КОНОВАЛОВ Иван Васильевич
КОТЕЛЬНИКОВ Василий Гаврилович
КРАСИКОВ Михаил Нилович
КУЗНЕЦОВ Леонтий Савельевич
КУРЖУМОВ Иосиф Васильевич
КУРЖУМОВ Николай Прокопьевич
КУРЖУМОВ Тимофей Васильевич
МЕРИНОВ Михаил Тимофе
МЕРТВЕЦОВ Арсентий Т
феевич
МИХАЙЛОВ Леонтий Дмит
вич
МИХОЧЕНКО Николай Ив
вич
НЕНАШЕВ Григорий Лав
тьевич
ОВЕРИН Григорий Иванов
ОТДЕЛЬНЫХ Кирилл Ив
вич
ПЕТРОВ Андрей Николаев
ПЕТРОВ Егор Ананьевич
ПЛЕХАНОВ Илья Васильев
ПОПОВ Перфил Абрамович
РАЗГИЛЬДЕЕВ Иван Гер
мович
РЯБОВ Борис Яковлевич
СОБЕННИКОВ Александр
рилович
СОБОЛЕВ Григорий Василь
СТОЛБОВСКИЙ Яков М
мович
СУТУРИН Николай Яковле
ТЕПЛЫХ Николай Степан
ТКАЧЁВ Евстигней Трофим
ТЮРИН Илларион Дмитри
УНАГАЕВ Виктор Яковле
УСТЬЯНЦЕВ Трифон Фе
вич
ФЕДОТОВ Иван Никитови
ФИЛИНОВ Константин И
вич
ФИЛИППОВ Иван Федоро
ФОМИН Федор Михайлови
ХОМУТНИКОВ Иннокент
Александрович
ЦИНОШКИН Сергей Ни
вич
ЧЕБЕРЯК Владимир Альф
вич
ЧЕРНИГОВСКИЙ Василий
геевич
ШАБАНОВ Николай Ива
ШАЛИКОВ Иван Михай
ШАШИН Кирилл Евстиг
ШЕМЯКИН Прокопий И
вич
ШИДЛОВСКИЙ Алек
Григорьевич
ЩАПОВ Фёдор Харитонов
ЮГОВ Александр Никифо
ЯСТРЕБОВ Мамонт Конд
вич

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо

СОВЕТ ЗАЛУУШУУЛАИ СОГТОЙ ЖАГСААЛДА

АЛДАРТА 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО ЗОРЮУЛНАБДИ

М. МАХАНОВ,
ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь

1968 он залуушуулай ажа-байдалда онсо удхатай жэл. Манай ленинскэ комсомол 50 жэлэйнгээ ойе һайндэрлэхэеэ байна. Энэ түүхэтэ ушар гансашье залуу үетэндэ бэшэ, мүн бүхы совет арадта хабаатай. Гадна энэ ойе тэмдэглэлгэ манай Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын тогтоһоор 45 жэлэй һайндэртэй тудалдаһаниинь бүришье удха шанартай.

50 жэл. Бүхы залуу үетэнэй зүтуу шангаар тэмсэжэ, шэн зоригтойгоор хүдэлжэ ерэһэн түүхээр бардам үе саг. Энэ зорьёл дээрэһээ комсомолойманай дайшалхы зам эли тодоор харагданал.

Манай республикын анха эмхитхохо үедэ Буряадай комсомолой организаци оройдоол мянгаад гэшүүдтэй һэн. Харин мүнөө Ленинэй орденто Буряад орон 67 мянга шахуу комсомолшуудтай болонхой. Энэмнай үйлэдбэриин ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадажа байһан хэ хүсэн гээшэ. Жэшээнь, хүдөөдэхи гол мэргэжэл хадаа механизаторнууд болоно. Теэд тэдэнэрнай бултадаа (2800 шахуу хүн) комсомолшууд ха юм. Эдэнэй дунда жэлэй алишье хагада социалис мүрысөөн шадал хүдүүлэн дэлгэрдэг. Тэрэниие комсомолой комитедүүд эмхидхэдэг, ударидадаг. Нёдондо хабар таряа хуряалга дээрэ дэлгэрһэн механизаторнуудай эртоото мүрысөөе хэн мартаха гээшэб. Бэшүүрэй, Улаан-Үдын, Кабанскын, Яруунын аймагуудай комсомолшууд онсо шалгараа һааб даа.

Республикымнай мал ажалахи гол һалбари хадаа хони хэбэрилгэ болоно. Энэ участок дээрэ комсомол-залуушуулай 05 бригада хүдэлжэ байдаг. Тэдэндөө хэды олон хүбүүд, басагад хурьгашад болоно гээшэб. Һоһо хайшалалга дээрэшье шадаал залуушуул. Эдэ залуу шэнишодые илангаяа ВЛКСМ-эй ...дын райком (секретаринь ...силий Гармаев) шадамараар ...аридадаг. Эндэ 200 залуу хүн комсомолой райкомой путёвкоор ...шод боложо гаранхай. Тэдэнэй мүрысөө, найр наадые ...ар бэрхээр эмхидхэдэг гээшэб. Хонишоной үдэр, залуу хурьгашадай баал, шан, бэлэг, ...шын наадан. Эдэ бүгэдэнь ...үүжүүлхы удхатай хэмжээ ...улганууд.

Комсомолой организацинууд ...һаалиин комсомол-залуушуулай фермэнүүдые байгуулха, мүрысөө эмхидхэхэ, ажаһуудаень һайжаруулха талаар бүтэмжэтэй юумэ хэжэл байдаг. ...нөөдөө 168 фермэ комсомол-залуушуулай гэһэн нэрэтэй. ...гаад шахуу һаалишад комсомолой гэшүүд. Энэ талаар Улаан-Үдын аймагта ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байдаг. Һаалишадай мүрысөөнэй дүн кварталай бүхэндэ бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг. Малшадай амаралта тушаа, тэдэнэй энхэ ...үр, соёл болбосорол тушаа ...уунаар анхардаг. Нүүдэл библиотекэ, кино, лекци, элиди, хөөрэлдөөн — фермэ бүхэнэй ажабайдалда нүлөөлхөөр эмхидхэгдэнхэй. Үнгэрһэн жэл 12 залуу һаалишад «Спутник» гэжэ уласхоорондын лагерьта комсомолой путёвкоор ошоһон, хоёр хүн амаралтын гэртэ амарһан жэшээтэй.

ВЛКСМ-эй райком залуу малшадай баал эмхидхээ. Тиихэдээ 19 һаалишадта комсомолой обкомой, райкомой грамота, 43 хүндэ бэлэг барюулһан байха юм. Ойн баярые тэмдэглэхэеэ байһан жэлдэ районой комсомолой организаци ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулһан социалис мүрысөө анха түрүүлэн республика дотороо үүсхэһэн байна. Иигэжэ «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе эрхим амжалтаар угтая!» гэһэн уряатай мүрысөөн аймаг дотор хэзээ хэзээнэйхиһээ үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мүнөө 220 залуу һаалишад, комсомол-залуушуулай 6 фермэ энэ аймагта хүдэлжэ байна. Тэдэнһээ Пестеревск... фермэ эгээ түрүү һууурида гаража, «Октябриин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн.

Ленинэй комсомолой 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ соносхогдоһон республиканска мүрысөөндэ Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой, Кабанскын аймагай Оймορой совхозой, Улаан-Үдын ноһо угаадаг фабрикын, мүн Улаан-Үдын аймагай комсомолой организацинууд эхи табиһан байна.

Энэ мүрысөөндэ Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын, авиационно заводуудай комсомолой организацинууд түрүүлжэ ябана. ЛВРЗ-гэй залуу хүдэлмэришэд воскресник, субботник эмхидхэжэ, нэгэ вагон заһабарилаа, дизель задалаа, хоёр компрессор заһаа бшуу. Республикын залуушуулай байшан бариха фонддо энэ заводой комсомолшууд болон залуушуул 1500 түхэриг оруулаад байна. Залуу уралан нарижуулагшад технологическа шэнэ 67 дурадхалнуудые оруулаа. Тэдэнһээ 28-ниинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ. Экономическа ашаг үрэнь 16 мянган түхэригэй сэнтэй. 100 тонно түмэр түдэгэ эндэ суглуулагдаһан байна. Авиазаводой комсомолшууд нэгэ машинада түгэс хүрэхэ хэрэгсэлнүүдые хэхэ хэрэг шефтээ абанхай. Тэрэ машина бүтээхэ график халаан хахадаар урид ябана.

Эдэ бүхы һайн һайхан хэрэг үйлэ имагтал комсомолшуудай эдэбхи үүсхэлтэ ажалаар, уг зорилгоёо гүйсэд мэдэрэнгеэр хүдэлжэ байдагай ашаар туйлагдана гэжэ тэмдэглэлтэй. Ленинэй комсомолой 50 жэлэй ойе эрхимээр угтаха, табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ тэмсэлдэ нэгэн хамта оролсоһоной үрэ дүн болоно бшуу.

Гүрэнэй шухала зорилгонуудые бэелүүлхыень залуу үетэндэ партимнай ехэл этигэл найдабаряа үзүүлнэ гээшэ. Теэд ерээдүйн һайн һайхан хэрэг үйлые хүсэндэнь хүргэхэ хүсэлтэй 60-аад онуудай залуу үетэн урдаа табигдаһан даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэл байха.

Өөһэдынгөө юрэнхы мэдэрэл, үзэл суртал болон дүй дүршэлөө улам баяжуулхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлхэ зуураа, комсомолшууд нийтын ажабайдалда тон эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Хотын комсомолшууд болон залуушуул хүдөө гаража, үбһэ, таряа хуряалсана, хүдөөгэй ажалшадай культурна эрилтые хангана. Нёдондо ойн баярай жэлэй ургаса хуряалгада найма мянга гаран студентнэр хүдэлөө һэн. Барилгын отрядууд али зэргын ехэ юумэ хээ гээшэб. 1967 ондо 1531 хүнһөө бүридэһэн 78 бригада хүдөөгэй барилганууд дээрэ хүдэлһэн байгаа һаа, ойн баярые тэмдэглэхэ жэлдэ 1836 студентнэр 103 отряд боложо нэгэдээд, хүдөө гарахаяа бэеэ зэһэжэ байнхай. Мүнөө даб дээрэ 300 хүн ошонхой.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фестивальнууд, искусство, культура ба спортын залуушуулай һайндэрнүүд олон аймагта боложо дүүрээ. Республикын хүдөө ажахын түрүүшүүлэй слёт, творческо хүдэлмэрилэгшэдэй конференци, уран һайханай самодеятельностиин харалга-конкурснууд болон бусад олон хэмжээ ябуулганууд республика доторнай эмхитэй һайнаар үнгэрөө. Совет арадай революционно, дайшалхы, ажалай алдар солын замаар аяншалгын удха шанар угаа ехэ. Энэ талаар мүн лэ горитой юумэн хэгдээ, саашадаашье хэхэ хүдэлмэри ехэ.

Бүхэдэлхэйн XI фестивальда бэлдэхэ хүдэлмэридэ Буряад ороной залуушуул тон эдэбхитэйгээр хабаадаха хүсэлэнгөө мэдүүлээ. Мүнөө фестивалиин фонд байгуулагданхай. Тэмсэлшэ Вьетнамда, подпольдо байгаа залуушуулай организацинуудта туһалха зорилгоор воскреснигүүд үнгэргэгдэнэ. Софи хотодо болохо фестивальда совет залуушуулай дунда манай Буряадай түлөөлэгшэдэй оролсоһондо бидэ омогорхохол ёһоороо омогорхонобди.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, Улаан-Үдэ городой комсомольско организаци Буряадай АССР-эй 45 жэлэй ойтой дашарамдуулан, сурхарбаан гэжэ ехэ һайндэртэ нилээд ехэ бэлэдхэл хэбэ. Энэмнай манай Буряадай комсомолой түүхые харуулһан, олон түмэнэй анхарал татама һайндэр болоо.

Партимнай залуу үетэнөө эсэгын халуун анхаралаар хододоо хүреэлэн байдаг. Тэрэнэй нэгэ бодото жэшээнь хадаа һаяхан Ленинэй орденто гүрэнэй оперо, баледэй театрта боложо үнгэрһэн областной партийна эдэбхитэдэй суглаан болоно. Суглаанда хабаадагшад республикын залуушуулай мүнөө үеын хэрэг үйлэ тухай аха ёһоор хөөрэлдөөд, саашанхи зорилгонуудыень тодорхойлжо үгөө бшуу.

Областной партийна организациин хүтэлбэри доро өөрынгөө һайндэр тээшэ дорюун алхамаар дабшажа ябаһан Буряадай комсомолой организаци урдахи зорилгонуудаа шадамар бэрхээр шиидхэхээр, эхэ эсэгэнэрэйнгээ алдарта уг зорилгые саашадань хүгжөөн үргэлжэлхөөр, коммунизм байгуулха залуу үетэнэй дайшалхы зэргые улам бэхижүүлхээр түгэс шиидэнхэй.

АЖАЛ—АЛДАР СОЛЫН НАМТАР

Ленинэй орденто Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводто залуушуул олон юм. Олонхинь коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, түрүүшүүлэй тоодо оронхой.

Заводой залуушуул ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсоод, амжалтатайгаар ажаллажа байнхай. Жэшээлхэдэ, шэрэм-шудхалгын цехэй Маркел Мантыковай бригада социалис мүрысөөндэ хододоо илан гарадаг. Эдэнэрэй олонхинь залуушуул. Бригадынхид һара бүриингөө түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, шанар һайнтай продукци үгэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Мантыковай бригадын залуушуул ажал дээрээ.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ЭРДЭМ УХААН—ЭРХИМ БАЯН

Буряадай хүдөө ажахын институт. Ерээдүйн инженернүүд чертеж дээрээ тонгойлдоно.

Ц. ТЫХЕНОВЭЙ фото.

БЭЛИГ, ХҮСЭЕЭ ТУРШАХАЯА...

ХЭЖЭНГЭ. (Телефоноор абтаба). Аймагай комсомолой организаци июлиин найманда соносхогдоһон залуушуулай һайндэртэ ехэ бэлэдхэл хээ. Комсомолой 50 жэлэй, Буряадай АССР-эй 45 жэлэй ойнуудай фестивальда совхозуудай, эмхи зургаануудай комсомолой организацинууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Фестивалиин программа яһала ехэ. Эндэ уран бэлигтэн дуу дуулажа, шүлэг хэлэжэ, нахис-хотос хатаралдажа, олоной дура буляаһан байха юм.

Спортын абьяаста дуратайшуул бүришье жаргаа юм aаб даа. Табгайгаа газарта хүргэнгүй табжархай табилуулһан хүлэгүүдэй урилдаанайнгаа тооһон сооһоо тодорон гаража ерэхыень эбжэгэнэн хүлеэхэ зон олон байгаа. Бар хүсэеэ, онол аргаяа барилдаашад харуулба. Шаб байса годлиёо татажа, оноо дээрэнь «дүлэ гаратар мэргэлээд», һур харбаашадһаа үнэгэнэй нюдэ ономоор мэргэшүүл шалгаржа, сугларагшадай магтаалда хүртэһэн байна. Үшөө тиихэдэ футбол, волейбол...

Ажал дээрээ амжалта туйлагшад баһал хүндэ ямбада хүртэһэн юм. Юуб гэхэдэ, залуушуулай социалис мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, түрүүшүүл шагналда хүртөө.

Г. ЖЕРЛОВ,
ВЛКСМ-эй Хэжэнгын райкомой хүдэлмэрилэгшэ.

ҺҮРТЭ АЯЛГАНУУД ЗЭДЭЛЭЭ

ХЭРЭН. (Телефоноор абтаба). Һаяхан Түнхэнэй аймагай түб һууринда залуушуулай фестиваль үнгэрөө. Һайндэрэй эхилэмсээр ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд юу туйлаһанаа, ямар амжалтатай байһанаа тобшоор элидхээ.

Һүүлдэнь дуунай һайндэр захалба. Олон хүнэй хабаадалгатай хоор «Парти—манай залуурша», «Республикаа магтан дууланаб», «Зоригтойгоор, нүхэд, алхамаа жэгдээр», «Эхэ орон тухай дуун» гэһэн дуунуудые һүр жабхалантайгаар гүйсэдхэжэ, шагнагшадта магтуулаа. Мүн ганса гансаараашье дуулалган болоо. Дуушад Василий Бильтагуров, Тамара Комарда гэгшэд хонгёо хоолойтой байба. Тус программын һонин зүйл гэхэдэ, дуунуудай удхада тааруулһан зүжэглэмэл үзэгдэлнүүд зоной анхарал татаа.

Мүн баһа спортивна мүрысөөнүүд һонирхолтой байба.

П. КОБЕЛЕВ.

«СИГНАЛ-68» АЯНШАЛБА

«Зеленый десант» гэжэ заочно мүрысөө комсомольско организацинуудай дунда үнгэргэхэ тухай соносхол «Комсомольская правда» газетын 1968 оной майн 12-ой номерто толилогдоо һэн. Тэрэ мүрысөөнэй дүримэй ёһоор, ямар нэгэн транспортаар 500 километрһээ бата бэшэ зайе гаталха, тиихэдээ буудалгын һорёо эмхидхэхэ, самбо гэжэ барилдаанай дүрэ шудалха, ябаһан газараа адаглажа, танижа һураха зэргэтэй байгаа юм.

1968 оной июниин 20-ной үдэрэй 11 часта локомотив-вагон заһабарилгын заводой газааһаа 22 хүнһөө бүридэһэн мотоциклистнүүдэй батальон Улаан-Үдэ—Хори—Нарһата—Гүндэ—Иисэнгэ—Улаан-Үдэ гэһэн 750 километр утатай аян замда мордоо һэн. Заводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ А. Л. Смирнов, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Б. А. Мирлас тэгшэд холын хартыда ябаха хүнүүдтэ үдэшэлгын үтэ хэлээ һэн.

Энэ аяншалгада ябахадаа, Буряад ороной дайшалхы, ажалай алдар суутай нютагуудта хүрэхэ, граждан ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнуудта хабаадаһан сэрэгшэдтэй уулзаха, хөөрэлдөө үнгэргэхэ, лекци уншаха, ажалшадта концерт харуулха зорилготой һэмди. Энэ мото-аяншалга Залуушуулай үдэртэ, Ленинэй комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаа һэн.

Батальоной комиссараар вагон хабсаралгын цехэй модошо дархан Леонид Поздняков, техническэ ударидагшаар коммунист, ДОСААФ-ай эмхиин түрүүлэгшэ В. П. Фукалов гэгшэд ябаа.

155 модо гүйлгэлдөөд байхадаа, Хори тосхон хүрөө һэмди. Ехэ һайнаар манийе угтаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда ябаһан үбгэдтэй үдэшэ уулзаабди, концерт харуулаабди. Удаань манай заводой шефтээ абаһан Яруунын аймаг тээшэ дабшагдаа. Заводой ажалшад энэ аймагай ажахынуудта һүүлэй үедэ байрын 13 гэр, хониной 16, тугалай 16, үнеэдэй 15 байра барижа, ашаглалгада оруулһан. Мүнөө манай барилгашад Иисэнгэдэ хамтын байра, Нарһатада культурын байшан бодхоожо байна.

Тиимэһээ Яруунa орохо хүсэлэн яаха аргагүй ехэ байгаа. Һонирхохошье юумэн олон һааб даа. Яруунын тала дайдань, олон тоото нуурнуудынь, ой модониинь хаража ябахада һонин гээшэнь. Нарһата, Гүндэ һууринуудаар ябаад, һүүлшынгээ пункт Иисэнгэ хүрэжэ ерэбэбди. Угтамжын митинг, рапорт үгэлгэ, уулзалга, концерт табилга гээд лэ болодог юумэнүүднай булта баяр баясхалангай оршон байдалда үнгэрһэн байна.

Энэ аяншалгада ябаха үедөө таба дахин хөөрэлдөө хэһэн, хоёр газарта лекци уншаһан, табан концерт харуулһан байнабди. Бэшэ зорилгонуудынайшье һайнаар бүтээ. Хүдөөгэй ажалшадай хэрэг үйлэтэй, ажабайдалтай дүтэ танилсажа бусабабди. Олон юумэн ойлгожо абагдаа гээшэ.

Иигэжэ «Зеленый десант» алхалжа эхилбэ бшуу.

В. БОДРОВ,
ВЛКСМ-эй ЛВРЗ-гэй комитедэй секретариин орлогшо, батальоной командир.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ЛВРЗ-гэй «Сигнал-68» гэжэ аяншалгын батальон мордохынгоо урдахана.

Н. ПЕТРОВОЙ фото.

ЗАЛУУ ҮЕТЭНИИЕ ХҮТЭЛЭГШЭ

НАБТАРШАГ, шамбай бэетэй, хүрин шарайтай залуу хүбүүнэй трибунада гаража үгэ хэлэхыень нэгэнтэ бэшэ шагнаһан хүм. Колхозойнгоо залуушуулай ажал хэрэг тухай комсомолой эдэбхитэдэй һонорто элидхэн хөөрэдэг, дутуу дундануудые элирүүлэн шүүмжэлдэг, туһатай һайн дурадхалнуудые оруулдаг байгаа. Теэд энэ удаа өөртэйнь сэхэ уулзажа хөөрэлдэхэдэмни, үлүү үгэ табихагүй гэһэндэл, халта хулта дуугарна, хүдэлмэри тухайгаашье тон лэ яһуур янзаар, хүнэй асууһан юумэндэ даншье тобшоор харюусана.

Тиигэбэшье ВЛКСМ-эй райкомдо ороходомни тэрэнэй секретарь эдэбхитэй шадамар комсоргнуудаа нэрлэхэ зуураа, Николай Доржиевые магтан хөөрэхэдэнь, би энэ хүн тухай олон юумэ мэдэжэ абаа һэм. Мүн «Дружба» колхозой парткомдошье комсомолшуудай ажал хэрэг тухай һайн үгэнүүдые дуулаһан байгааб. Зүгөөр колхозой залуушуулые дахуулан хүтэлэгшэ залуу коммунист Николай Доржиевай яажа хүдэлдэгые өөрынь ажал дээрэһээ бодотоор хараха хүсэлэл эрхэ бэшэ түрэнэ...

«Дружба» колхозой комсомолой организаци Хяагтынгаа аймаг соо яһала томонь юм. Зуугаад гаран гэшүүдэйнь хахадһаа олониинь үйлэдбэриин гол һалбаринуудта хүдэлжэ байдаг. Юрэдөө үдэрэй хугасаада комсоргын гаталха зам хашан морёор барагдашагүй, зориггүй һанаагаар хүсэгдэшэгүй. Тэрэ харгынь отделени, бригаданууд тээшэ, малай фермэ, отаранууд, полевой станууд тээшэ—зүг бүхэн тээшээ һалаатана. Хаанашье тэрэниие залуу ажалшад хүлеэнэ, үйлэ хэрэг тушаагаа хөөрэхэ дураниинь хүрэнэ бшуу.

Ургаса хуряалга, малай үбэлжэлгэ, хабарай тарилга гэхэ мэтэ харюусалгатай хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ колхозой комсомолшуудай нүлөө ехэтэй хүсэн болодог байһан тула комсорг Доржиев залуушуулаа ехэ зорилго бэелүүлгэдэ элсүүлэн хүтэлхэ талаар нилээд оролдолго гаргадаг.

Тус колхоздо бидэнэй ошоһон тэрэ үедэ ээлжээтэ халуун ажалай хаһа—эртын тарилга дүүргэхэ, нийтын малые зунай бэлшээридэ гаргаха тухашаруу саг байгаа һэн. Энэ үе хадаа комсорг Николай Доржиевта ехэл сүлөөгүй хугасаа һэн. Хабарай эхеэр комсомол-залуушуулай тракторна бригада байгуулагдажа, энэ жэлдэ түрүүшынгээ тарилга хэжэ байгаа ха юм. Түрүүшын тарилга — түрүүшын шалгалта. Залуу механизаторнууд парткомой найдабарие харюулжа шадаха гээшэ гү? Шадаха даа, залуушуул гээшэмнай бэрхэ зон, шанга хүсэн ха юм.

Сэлмэг наратай тэрэ үглөөгүүр бидэ Ехэ-Хүдэри тосхонһоо урагшаа хорёод модоной зайда һунаһан харгыгаар Хужартын стан хүрэжэ ерээ һэмди. Энэ шадарай 2481 гектар таряалан комсомол-залуушуулай бригадада даалгагданхай. Залуушуул өөһэдөө газараа хахалжа тарилгаяа хэнэ. Эндэ хүдэлдэг гурбан поварнуудыньшье бултадаа комсомолшууд. Тиимэһээл комсомолой комитедэй секретарь бригадын бүхы байдалаар һонирхоно, эндэхи бригадир, залуу коммунист Жаргал Хуригановтай уулзажа, хүдэлмэриин ябаса тухай хөөрэлдэнэ. Һуниин халааһаа бусаад байһан хүбүүдтэй зугаалха зуураа, нормоёо хэр дүүргэжэ байһанаарнь, байра байдалайнь хайшаа байһые һонирхон асууна.

Табан хоногой хүдэлмэриин дүн гаргаха болзор хүрэжэ ерэһэн байжа, тоо бүридхэлшэтэй хамта комитедэй секретарь агрегат бүхэнэй хүдэлмэриин дүнгые согсолоод, удаань «Свежий ветерок» гэһэн ээлжээтэ хуудаһа гаргаба. Тэрээн дээрэнь мүрысөөнэй түрүүшүүл—комсомолшууд Иван Дамбаев, Дамба Дампилов, Бато-Очир Аюшеев, Улан Рабданов гэгшэдэй толгойлдог тарилгын агрегадайхидай нэрэ соло дурдагдана.

Комсомолой секретариин хүдэлмэриин үдэр ганса энээгээр дүүрээгүй. Һаял зуһалаидаа гараһан Энхэ-Талын комсомол-залуушуулай фермэдэ хүрэнгүй яажа бусалтайб. Юуб гэхэдэ, тус МТФ залуу үетэнэй бэеэ даагаад хүдэлжэ байһан үйлэдбэриин баһа нэгэ томо участок мүн ха юм. Энэ фермын байдалаар комсорг ходол һонирхожо, туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлжэ байдаг. Тиин энэшье удаа һаалишад тэрэниие хүлеэдэг лэ ёһоороо угтаба.

— Онгосымнай мотоор хүдэлнэгүй, Сүхын саада бэедэ бэлшэһэн үнеэдээ һааха аргагүй болоод байнабди. Заһаха хүниие түргөөр эльгээхые захяа һэмди, дуулгаа гээшэ гү?—гээд һаалишан басагад һанаагаа зобонгёор асуунад.

— Механигта хэлээ һэм, ерэжэ ябаа ёһотой,—гэжэ комсоргын хэлэхэдэ, залуу һаалишад һанаагаа ханаһан янзатай болоно.

Мотоциклдаа ганзагалһан сүүмхэ сооһоо волейболой сеткэ болон бүмбэгэ Николайн гаргажа үгэхэдэ, тэдэнэр бүришье хүхюунээр шууялдажа ороно.

Энээхэн зуура Николай зунай һарануудта һү ехээр һааха зорилгоёо бэелүүлхын тула үнеэдые гурба дахин һааха, үдэр һунигүй бэлшээхэ, бэе бэедээ дүй дүршэлөө дамжуулан, туһалалсан хүдэлхэ тухай залуу һаалишадтаа заабарилна. Эдэнэр булта шахуу нэгэ-хоёр жэлэй саада тээ нютагайнгаа һургуули дүүргэһэн басагад ха юм.

Үдэшэлэн колхозой правленидэ бусажа ерэхэдэмнай, хоёр отделениин комсомолой эхин организациин секретарьнар Николай Доржиевые хүлеэжэ байбад. Арбаад гаран ажалша хүбүүд сэрэгэй албанда мордохо сарһа абаад байхадань, тэдэнээ баяр ёһололой оршон байдалда үдэшэхэ тухай хэлсэхээ ерэһэн байгаал.

Гадна Николай Доржиев коммунистнарай политическэ һуралсалай һургуулиин пропагандист байһан туладаа баһал тэрэ үдэшэ түгэсхэлэй хэшээл үнгэргэхэ ёһотой байба. Бидэ орой болотор үргэлжэлһэн энэ хэшээлдэнь байлсаа һэмди. КПСС-эй түүхэ түрүүшынгээ жэл шудалжа байһан 13 һурагшад булта үзэһэн программаа гүнзэгыгөөр ойлгожо гараһанаа харуулаа бэлэй...

«Дружба» колхозой комсомолой комитедэй секретарь залуу коммунист Николай Доржиевай ажалай нэгэ үдэрэй яажа үнгэрһэн тухай эндэ хөөрэбэб. Тэрэнэй нютагайнгаа хүбүүд, басагадые, аша туһатай ехэ хэрэгүүдтэ зоригжуулан элсүүлжэ байһан жэшээнүүд үшөөл олон.

1966 оной намар комсомолой комитедэй секретаряар һунгагдаһанһаа хойшо тэрэ хамаг бэлиг шадабаряа энэ харюусалгата хэрэгтэ зорюулна. «Дружба» колхозой комсомолой организациин һүүлэй үедэ хүдэлмэреэ эрид һайжаруулһан ябадал хадаа залуу коммунистын бэлиг шадабариһаа эшэ үндэһэтэй гэхэдээ, би ямаршье алдуу хээгүй байхаб.

— Үүсхэл эдэбхитэй, залуушуулые ехэ хэрэгтэ элсүүлэн дахуулха бэлиг шадабаритай, зоригжол түгэс хүбүүн,—гэжэ ВЛКСМ-эй райкомдо тэрэниие магтан хэлсэжэ байгаашань тон лэ үнэн зүб гээшэл даа.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе магтаал суутайгаар угтаха гэһэн тэмсэлдэ залуу хүн бүхэнэй хубитые дэлгэр арьбанаар оруулхын тулада залуу коммунист Николай Доржиев иимэл эдэбхитэйгээр, эршэ зоригтойгоор, шунал ехэтэйгээр хүдэлжэ ябана ха юм.

Д. ДУГАРОВ.

Хяагтын аймаг.

...АТАРША ХУУХЭН

...оёдолшон ха гү?
...ай хүүхэн гү али?
...рай абьяастань абтажа,
...сгай боложо дэгдээд,
...н дэлхэйн уудамаар
... бусаха шэдитэй гү?
...с-хотос гэхэдэнь,
...ла сэсэг задаржа,
...ал һайханаар анхилан,
... эльбэхэдэл гэнэ...

П. БУРМАКИНАЙ фото.
Шүлэгынь Ц. ДОНДОГОЙН.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Узбегэй ССР-эй габьяата артистка В. Акилова хатарна. 2. Бүхэдэлхэйн залуушуулай IX фестивальда, Софи ошохо совет делегациин гэшүүн Д. Дашиев. 3. Хатар наадан хүхюу.
Э. ЛАПИНАЙ фото.

ДУУЛАНАЛ БУРЯАДАЙ ЗАЛУУ НАҺАН

(Түгэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта).

Талмай дээрэ авиазаводой физкультурнигууд. Дүхэриг харгыгаар мотоциклистнүүд шууяса гүйлгэлдэжэ, нэгэ удаа тойробо. Түрүүшынхидынь улаан, нүгөөдүүлынь сайбар тугуудые хиисхүүлэнхэй. Сайбар тугууд дээрэнь, хүхэбтэр үзэгүүдээр бэшэгдэһэн иимэ үгэнүүдые уншанабди: «Улаан-Үдын авиационно завод», «Забайкалец» гэжэ спортивна клуб», «Ленинскэ комсомолой 50 жэл», «Буряадай 45 жэл»...

Нэрьемэ дуутай салют үгтэжэ, авиационно заводой түлөөлэгшэд физкультурна упражнеништүүдые гүйсэдхэжэ эхилбэ. (Хүтэлбэрилэгшэнь Л. И. Бобыкин). Тэдэнэй һүүлээр авиационно формотой басагад гаража, стюардессэнүүдэй хатар гүйсэдхэбэ. Стюардессэнүүдэй ошомсоор, тэдэнэй хатаржа байхада, хажуу тээшээ гараад байһан физкультурнигуудай нюдэ сабшаха зуура табан бүлэг боложо хубааранад, доошоо һуун гэхэдэнь, хаража һуугшад: «45 жэл» гэжэ уншажархёод, алыга ташалдаба. Юрэдөө стадион дээрэ суглараһан харагшад дурыень буляаһан ямаршье номерто баясан, альганайнгаа хордотор һайса ташаа гээшэ...

«Труд» гэжэ спортивна бүлгэмэйхид талмай дээрэ гаража, физкультурна номернуудые Штраусай вальсын ирагуу аялга доро гүйсэдхэбэ. (Хүтэлбэрилэгшэнь Буряадай АССР-эй соёлой габьяата ажал ябуулагша А. В. Горох).

Уран һайханай номернууд эхилшэбэ даа. Конферансье Буряадай искусствынхидай, уран һайханай самодеятельностиин олон мянган хабаадагшадай зүгһөө суглаарагшадые амаршалаад, мүнөөдэрэй концерт нээхыень манай айлшан, Москвагай эстрадын артистка Лидия Кузнецовада үгэ үгтэбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагша, мэдээжэ совет поэт Юлия Друнинатай шүлэгые Л. Кузнецова зүрхэндэ оротор, уранаар уншаба.

Арбан, долоотой гүлмэрхэн басаган ябахадаа,
Алхаа бэлэйб шиигтэнги блиндажай богоһо,—гэһэн үгэнүүдые сонсоходо, суглаарагшад амилхаяа болин шагнаба.

Авиационно заводой эрэшүүлэй вокальна ансамбль совет элигэ поэт Михаил Светловой үгөөр бэшэгдэһэн композитор Стрижилинскиин «Комсомолой дуун» олиһотой дорюунаар дууляба:

«Хэлэ, комсомолец гүш? Тиимэ!
Хэзээдэшье бү хахасаял,—
Жараад онуудай комсомолдол
Жаргалтай хүбүүе олоогүйлби»...

Гараһан лэ номернууд нэрьемэ альга ташалгаар угтагдана. «Электромашина» заводой түлөөлэгшэ Галина Дружинина Бау Ямпиловай «Залуушуулай вальс» буряад хэлэн дээрэ сэбэрээр гүйсэдхэжэ, шагнагшадай үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө.

Узбегэй ССР-һээ ерэһэн айлшад манайхинда һайшаагдаа. Сэрэгшэдэй фестивалиин лауреат, Узбегэй филармониин солист Марат Бараев ордоһотой бэрхээр хоёр дойро (узбек арадай хүгжэмэй инструмент) дээрэ Дурна зүгэй дорьбоото аялгануудые наадаба. Узбегэй ССР-эй Габьяата артистка Вилоят Акилова «Виноград суглуулагша» гэһэн хатар гүйсэдхөө.

Улаан тугта Номгон далайн уһан сэрэгэй түлөөлэгшэ Алексей Мухин. Ленинградай композитор А. Петров гэгшын «О, шш, далай, далай» гэжэ дуун ирагуу һайханаар дуулажа үгөө.

Бүхэдэлхэйн залуушуул болон студентнэрэй IX фестивальда ошохо совет делегациин гэшүүн, Ураалай консерваториин студент Дугаржап Дашиев баһал урдынхи шэнгеэр халуунаар угтуулаа. Композитор С. Туликовай «Эхэ орон» гэжэ дуун зүрхэ доһолгомо мэдэрэлгэтэйгээр дууляба. Баһа С. Манжигеевэй «Шамхандаа» гэжэ дуун дуулажа, хүн зондо магтуулаа...

Стадион дээрэ баһа дахин физкультурнигууд гарана. «Трудовые резервы» бүлгэмэй түлөөлэгшэд (хүтэлбэрилэгшэнь А. В. Горох) урда жэлнүүдэйхидээл адли гоё номернуудые, сэсэглэн задаржа байһан амиды пирамиданууды хэжэ, хүн зониие баясуулаа.

Эдир хүбүүд, басагадые сэрэгэй спортсменүүд һэлгэнэ. Яб-таб алхалалдан, баатар Совет Армиин сэрэгшэд табан хушуута одон болон зогсошобо. Доошоо һуухадань мантан томо одо обёороод, суглаарагшад альга ташана. Альга ташалганай замхаадүй байтар, артиллеритэй хамта автомадуудай һүреэтэ салют наяраад, табан хушуунай тэг дунда фашизмын аманһаа Европые сүлөөлһэн сэрэгшын образ—Берлинэй Трептов-парк соо бодхоогдоһон Е. Вучетичэй Сэрэгшэ бии болошоно. Гартаа үхибүү тэбэреэд зогсоһон тэрэ сэрэгшые аршаанта фонтан бүһэлэн, өөдөө шэдэлнэ. Энээниие һайшаангүй, һанаа амарханаар хаража һууһан нэгэшье хүн стадион дээрэ байгаагүй.

Булад зоригтой сэрэгшэ хүбүүднай
Бузар дайсадай гэнтэ добтолбол,
Бута сохихоор хэзээдэшье бэлэн!
—гээд хэлэхэ дуран хүрэхэ юм.

Демократическа залуушуулай гимн дуулалгаар үдэрэй программа шэлэбэ...

* *

Июлиин 7. Үсэтэлдэрэйхи шэнги ёһололнуудай һүүлээр КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев амаршалгын үгэ хэлээ. Улаанъ манай айлшан—Улаан тугта Номгон далайн уһан сэрэгэй нэгэдэхи рангын капитан Н. С. Ковалёв үгэ хэлэжэ, амаршалгын адрес болон уһан доогуур ябадаг онтосын дүрсэ-хэниие бэлэг болгон барюулба...

Нэгэтэ бэшэ республикын чемпион, СССР-эй суглуулагдамал команд гэшүүн, суута гүйгөөшэн Влади Цыренов фестивалиин гал носоо

Манай айлшан, Ленинскэ Ком молой шангай лауреат Олжас Су меновтэ концерт нээхэ эрхэ олго бо. Бар шэнгеэр бажаганаһан бас дүүн хоолойгоор тэрэ өөрынгөө « зар, хүндэ дохи» гэһэн поэмэһээ һэг уншаба...

* *

Хамагай һүүлдэ һур харбал бүхэ барилдаагаар түгэсхэлэй му сөөн болоо.

Залуу наһан нигэжэ
Заншалта найраа үнгэргөө.
Хатарха, дуулаха, хүгжэмдэхэ,
Харбалдаха, барилдаха, һүрэх
Яһагүй мэтэ уянаар
Янза бүреэр нугарха;
Хүхюу нааданай һүүлээр
Хүлэлжэ шадаха эрхимээр—
Энэл даа, манай залуушуул —
Эбтэй, элүүр, һэргэгүүл!
Халюун, ногоон дэлхэй дээр
Харгы замай олоншье һаа,
Шэлээл даа үнэн зам—
Шэн габьяата арадайнгаа зам!

Ц. ДОНДОГО
манай корр

С. П. БАЛДАЕВ

СОЛО ДУУДАЛГА

Үндымэ ехэ үбгэд,
Һандайма ехэ хүгшэд,
Үндэр дээдэ бэлигтэн,
Үргэн ехэ үүргэтэн,
Ажалша хамаг зон,
Аша, гушанар,
Арад зон мүнхэ,
Амар амгалан болтогой!
Эсэгэ мэргэн партиин
харалтаар,
Эхэ һайхан ороной юрөөлөөр,
Энэ найр боложо,
Намалзажа, надхаржа байна!
Будүүн ехэ адхаалтан,
Буха ехэ шандааһатан,
Хүнды хара сээжэтэн,
Хүжэгэр хара нюргатан
Сугларан ерэжэ,
Барилдаанай баруун захые
абаха,
Эрдэмэй эгээл дээжые бариха
гэлсэжэ,
Урагша хойшоо ябажа байнал!
Хурдан хүлэгүүд ерэжэ,
Огшом, бүгшэм дайдые
Оторо харайхамнай,
Үргэн хээрэ талые
Гаталан харайхамнай,
Соло абахамнай гэлсэжэ,
Собхоролдон байнал,
Нэрэ абахамнай гэлсэжэ,
Дэбхэрэлдэн байнал!
Мэргэн хүбүүд сугларжа,
Тата гэмэ номоо,
Таби гэмэ һомоо барижа,
Бай абахамнай гэлсэжэ,
Бахархалдан байнал.
Нэрэ абахамнай гэлсэжэ
Энеэлдэн, холшорлон байнал!
Хүдэр бүхы чемпионууд
Хүсэ шадалаа узүүлэгты!
Хуурша, юрөөлшэ үбгэднай
Хурдан түргэн хүлэгүүдтэмнай
Юрөөлөө үгэгты!
Тала газарые хүлэгүүднай
Таһара харайлгагты,
Огшом дайдые ото харайлгагты!
Урилдаанай урда захые
харуулагты!
Суу ехэ судьянар,
Суртал гүнзэгы бэрхэшүүлнай
Мэргэн түргэн хүбүүдтэмнай
Мээгээ үгэгты,
Харбаха хүбүүдтэмнай
Хабаяа хайрлагты!
Номыень хүжүүн болгогты,
Һомыень хурдан болгогты!
Амитан—зон, айл, аха дүүнэр,
Ахамад нүхэд бүгэдөөрэн,
Залуу хүбүүд, бэреэдүүд,
Ургажа ябаһан улаан
бургааһад —
Аша, гушанар,
Танда гэжэ дуулганаб,
Танда гэжэ хэлэнэб!
Амар амгалан болтогой!

РЕПОРТАЖ

МЭРГЭН ХАРБАГШАД, ШАМБАЙ БҮХЭШҮҮЛ

Үдэрэй 12 саг. Набша намаагаар бүрхөөгдэһэн, ой модоор хүреэлэгдэнхэй Дээдэ-Онгостойн ипподромой нэлэнхы үргэн талмай ногоон торгон дэбисхэр мэтэ зэнхын хабтайна. Энэ талмайе тойрон эндэ тэндэһээ хүн зон олоороо субана. Ерэгшэдэй нюур шарай намжаа дулаан нажарай һаргама хурса нарандал омог баяраар халинхай, хүхюу зугаатайнууд. Республикымнай тогтоһоор 45 жэлэй ойн һайндэрые захагүй үргэн Буряадаймнай зүг бүхэнһөө ерэһэн ажалшад хүхюу сэнгэлигээр үнгэргэхээ байна бшуу.

«Интернационалай» һүрөөтэ хүгжэмые оркестрэй наадахада, суглаарагшад нэгэн доро хүл дээрээ зогсонод. Һүүлдэнь Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. Сыренов трибуна дээрэһээ:

— Мүнөөдэр, түрэл Буряад республикымнай тогтоһоор алдарта 45 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, таанадаа энэ һайндэрөөр амаршалжа, халуун баяр хүргэнэб... Һайндэрые нээгдэһэндэ тоолоноб,— гэхэдэнь, бүхы суглаарагшадай нэрьемэ альга ташалган аадар шэнгеэр адхаба. Удаань үнгэрһэн жэлэй һайндэрэй мүрысөөндэ илаһан чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэгшэд һайндэрэй Улаан туг дээшэнь үргэжэ намилзуулна. Нигэдшье үни хүлеэгдэһэн найр наадан эхилээ.

...Оркестрэй ирагуу аялга улам шангадажа, талмай дээгүүр үнгэрһэн жэлэй һайндэрэй мүрысөөндэ илагшад, мүн болохоёо байгаа шанга «тулалдаанда» хабаадалсахаар республикымнай зүг бүхэнһөө хүрэжэ ерэгшэдэй жагсаал. колхоз, совхозуудай үсхэбэрилдэг һайн үүлтэрэй морид, ородой болон владимировска үүлтэрэй хүндэ ашаа шэрэдэгүүд, үргэн дэлюун Буряадаймнай хурдан жороо, хатарша хүлэгүүд удаа дараалан һубарилдаһаар үнгэрнэ.

Эндэ Кабанскын аймагай Байгалай совхозһоо Тамара Рженева «Домашний» гэжэ нэрэтэй хурдан хүлэгөө 1600 метрэй зайда гүйлгэжэ, моридой урилдаа түрүүлэн нээгээ. Тэрэнэй удаа үнинэй моришон, 65 наһатай А. Ездин «Тактичный» гэжэ мори тэргээр 1600 метрэй зайе 2 минута 35,9 секунда соо гаталжа, түрүүшын эрхим дүн туйлаа. Һүүлээрнь үнгэргэгдэһэн 2-дохи. 3-дахи урилдаанда Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо М. Юмов «Орлик» морёор 3200 метрэй зайе 4 минута 08 секунда соо гаталжа эрхимлээ. Эндэ гол түлэб 5-дахи урилдаан һонирхолтойгоор үнгэрөө. Юуб гэхэдэ, энэ урилдаанда түрүүлэгшэд 1968 оной республикын чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ байгаа һэм шуу. Теэд энэ 5-дахи урилдаанай үнгэргэгдэхэдэ ипподромой талмайе тойрон суглаарагшад хэниинь илажа гарагша ааб гэжэ хүлеэн ядажа шуушатайхан һуугаад һэн. Эгээл энэ үедэ А. Гонтов (Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз) үнгэрһэн жэлэй урилдаанда түрүү һуури эзэлһэн «Буян» гэжэ морёороо 3200 метрэй зайе 4 минута 05 секунда соо гаталжа, М. Юмовые ахижа гараа.

Оркестрэй аялга доро моридой түбэрөөн, омог баяраар халиһан хүнүүдэй хүхюун энеэдэн таһалдахагүй.

— Ородой суута гурбан хүлэг...—гээд, морёор урилдаха мүрысөөнэй ахалагша судья В. Приемышевэй соносхоходо, харагшад бүри нэрьесэ шуууялдашана. Зүгөөр энэ урилдаан бүришье һаа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ «Байкал» племхозой А. Кузнецовой жолоодоһон гурбан халтар хара хүлэгүүд түрүүлжэ, 1600 метрэй зайе 3 минута 1,6 секунда соо гаталаа. Иигээдшье мори урилдаан дүүрэжэ, Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр А. Сыренов түрүү һуури эзэлһэн А. Гонтов, А. Ездин, А. Кузнецов гурбанда «1968 оной мори урилдаагаар республикын чемпион» гэһэн алталмал бэшэгтэй, улаан торгон лентэнүүдые нэмэрүүлһэн үнэтэ бэлэгүүдые барюулаа.

Һайндэрэй улаан торгон туг һэбшээ һалхинда далбан намилзана. Талмайн нүгөө талада мэргэшүүлэй һур харбаан, бүхэ барилдаашадай үсэд шанга тулалдаан үргэлжэлһөөр байба. Һур харбаанай талмай дээрэ номо һаадагаа үргэлһэн залуу хүбүүд, басагад, жара наһанайнгаа үндэр дабаа гаталжа ябаһан буурал сагаан толгойтой үбгэжөөлнүүд ээлжээгээ хүлеэжэ ядан нишэ тиишээ һүүдэлнэ. Эдэниие адаглан харахада үльгэр түүхэдэ хэлсэдэг Шоню Баатарые, Аламжа Мэргэниие эжэлүүдгүй һануулна.

...Энэ мэргэшүүлэй мүрысөөндэ Улаан-Үдын багшанарай институдай студент, залуу басаган А. Будаева 40 метрэй зайда мэргэнээр харбажа, абажа боломоор 160 очкоһоо 99 очко тудажа илан гараа. Мүн тиихэдэ эрэшүүлэй дундаһаа спортын мастер В. Гуров 50 метрэй зайда 49 очкотой боложо эрхимлээ. Энэ тулалдаанда нэгэдэхи разрядтай А. Гармаев (Баргажан), Ц. Будаев (Улаан-Үдэ) гэгшэд һайнаар харбажа, харагшадые е баясуулба.

Буряад барилдаан! Эндэ хүн бүри олоор сугларанхай. Юуб г дэ, республикымнай 60 гаран барилдаашад зүлгэ ногоон д хэр дээрэ уулзажа, хүсэ шад туршалсаһан байна. Гэбэшье тулалдаанда зургаа дахин з чемпионой нэрэ зэргэдэ хүрт Г. Баймеев добтолжо ерэһэн рөө нэгэ минутын туршада Харин эдиршүүлэй дундаһаа дань республикын чемпион ба Б. Ангаскиев эрхимлээ.

Һайндэрэй хүгжэм улам хүсэтэйгөөр. холуур сууряата дэлнэ. Үни хүлеэгдэһэн һайндэ мнай найр зугаа нарата сэлмэ торгой доро хүхюун сэнгэли үнгэрөө. Ерэхэ жэлэйнгээ ээлж һайндэрые эршэтэ ажалайнгаа хим амжалтануудаар угтажа, ри гоёор найрлан хүхихыетнай сэнэбди.

Вл. ЖИГЖИТО
манай кор

Зураг дээрэ: 1. Мори урилда түрүүлһэн А. Гонтов. 2. Һур багша А. Гармаев. 3. Бүхэ ба даан.

Э. ЛАПИНАЙ, М. СУТУРИ
фото-зурагу

ХИЛЫН СААНАҺАА
РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

ДРВ-гэй МИД-эй МЭДҮҮЛГЭ

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай информационно агентствын дамжуулһанай ёһоор, июлиин 5-да Вьетнамай Демократическа Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерство демилитаризованно газар шадархи тосхонуудые болон Виньлиниин районие бомбодолготой дашарамдуулан мэдүүлгэ тушхаглаба. Июлиин 1-һээ эхилжэ Виньлиниин районой, тэрэ тоодо демилитаризованно газар шадархи хүдөө тосхонуудые бултыны шахуу бомбодохын тулада «В-52» самолёдуудые США үдэр бүридэ эльгээнэ гэжэ тус мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Мүн тэрэ үе соо США-гай долоодохи флодой ехэ буунууд болон демилитаризованно зоноһоо урдуур байһан хүнгэ артиллери хадаа эдэ һуурин газарнууд тээшэ хэдэн арбаад мянган ехэ һомонуудые табиба. Вьетнамай Демократическа Республикын бүхы газар нютагуудта бомбодолгоёо, мүн бэшэшье сэрэгэй ябуулгануудые энэ дары хэлеэнгүйгоор болюулхыень Вьетнамай Демократическа Республикын правительство США-гай правительствоһаа эринэ гэжэ мэдүүлгэ соо заагдана.

ХИТАДТА БОЛОЖО БАЙГАА ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД ТУШАА

Хитадай олон ондоо
газар нютагуудта элдэб
эмхинүүдэй болон бүлэ-

гүүдэй хоорондо улам шангадажа байһан тулалдаанууд тухай мэдээсэл абтажа үргэлжэлһөөр. Харин гүрэнэй агентствэнүүдэй болон корреспондентнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Гуандун, Юньнань, Фуцзянь провинцинуудта, Гуйчжоу, Гуанси-Чжуанска автономито районда, Дотор Монголдо, Түбэд ороондо шуһа адхаруулһан шанга тулалдаанууд болоһон байха юм. Тэндэ хүнүүд олоор алуулһан байна.

Гуандунда, мүн энэ провинциин түб хото—Гуанчжуда (Кантон) оршон байдалынь улам шахардуу шанга боложо байнхай. Тиихэдэ тус городой үйлсэ гудамжануудта, портдо, Чжуншаньска университедэй оршондо, мүн Хайчжу гэжэ талмай дээрэ, бэшэшье газарнуудаар айхабтар шанга тулалдаан болобо.

Хэдэн олон гэр байшангууд, тэрэ тоодо Гуанчжуда ярмаг болохоёо байһан ушарһаа баригдаһан айлшадай бууха ордон һандаргагдаа. Городой транспорт тэмтэлдэ оробо.

Гуанчжуда болоһон хатуу шанга тулалдаанда гол түлэб «Хунци» ба «Дунфэн» гэжэ хоёр бүлэгүүд хабаадалсана. Тэдэнэй хоорондоо эбээ таһарһан ушарынь гэхэдэ, Пекиндэ Мао Цзэ-дунай бүлэгэй өөһэдынь дундахи тэмсэлэй шангадаһаниие харуулна хэбэртэй. Хуншэйбинүүдэй нялһан хэдэн арбаад дацзы бао хадаа Гуандунай сэрэгэй округой хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн байһан Цзай Чжэн-юн гэгшые угы хахые эринэ. Тиихэдээ можо болоһон эмхидэ буу зэбсэг үгэбэ гэжэ тэрэниие гэмнэнэ.

Хитадай түбэй болон урда талын провинцинуудта уһанай үер боложо эхилһээр гурбадахи недели ябажа байна. Провинциальна газетэнүүдэй бэшэһэн дээрэһээ харахада, Хунань, Гуандун гэжэ провинцинуудта улам жэ ехэ гарза хохидол ушаруулагдаа. Гуандун тээшэ Хитад ороной эдеэ хоолоор элбэг нютагуудай нэгэн гэжэ нэрэтэй юм. Гуандунда болоһон уһанай үерые тон ехэ үернүүдэй нэгэн болоно гэжэ «Наньфан жибао» газетэ нэрлэнэ. «Хунань жибао» газетын бэшэһэнэй ёһоор, тэндэхи байдал даншье бэрхэтэй болоо, хото городуудта, хүдөө тосхонуудта промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин таһалдаха аюул, тэрэйнэлэн хүн зондо болон зөөри зөөшэдэ аюул ушараад байна».

«Соёлой хубисхал» дээрэһээ доройтон унаһан хүдөө ажахыдахи байдал энэ гэнтын аюул болоһоной дашарамда улам бүри муудана. Хитадта дээрэ дээрэһээ боложо байһан уһанай үер хадаа уһанай хаалта болон бэшэшье ирригационно барилгануудай муудаһан ушарһаа илангаяа ехэ гарза гай ушаруулна. Эдэ барилганууд хоёр жэлһээ үлүү саг соо һэльбэгдэн заһагдаагүй юм.

Мао Цзэ-дунай һамган Цзань Цин гэгшын хүтэлбэри доро искусствада болоһон «шэнэ эрьелтэ» тушаа Пекинэй хэблэл газетэнүүд һүүлэй үдэрнүүдтэ шууяа татажа байнхай. «Соёлой хубисхалай» хэрэг эрхилхэ КПК-гай ЦК-гай бүлэгэй эмхидхэһэн вечер дээрэ Хитадай заншалта болоһон «эрху» гэжэ инструментын орондо рояль дээрэ наадажа, «Улаан фонарь» гэдэг оперын аринуу гүйсэдхэгдэһэн байгаа. Энээндэ зорюулжа, газетэнүүд бүхэли хуудаһануудые гаргана.

«Маогой үзэл сурталай хурса гэрэл доро Цзань Циниин өөрынь үргүүлһэн искусствын шэнэ сэсэг һалбарба» гээд Синьхуа агентство бэшэнэ. Бүри 1964 ондо литература, искусствын талаар Маогой хараа бодолые хүтэлбэри болгон, Цзань Цин гэгшэ мүнөө сагай асуудалаар рояль дээрэ наадаха хэрэгтэй гэжэ Пекинэй оперодо заабари үгэһэн юм гээд Синьхуа мэдээсэнэ. Зүгөөр, «ревизионистнуудай тойбо татаһан дээрэһээ, энэ хэрэг урагшаа дабшаагүй байшоо» гэжэ мүнөө элирээд байгаа юм ха. Гэбэшье «бурьялан хүгжэһэн «соёлой хубисхал» хадаа энэ үсөөн тооной дайсадай хара һанаата түсэбүүдые дууһан таһалдуулаа гээд Синьхуа агентство нэмэнэ. Тэрэнэй ашаар, Цзань Цин өөрынгөө һанаашалгые бэелүүлхэ аргатай болоо юм ха.

Урдань актриса ябаһан Цзань Цин гэгшэ Шанхайда табигдаһан фильмүүдтэ бирагүй рольнуудые наададаг бэлэй гэжэ һануулха хэрэгтэй. Харин Маогой бүлэгэй үүдхэһэн «соёлой хубисхалда» тэрэ нилээд ехэ үүргэ дүүргэдэг болонхой.

Хитадта болоһон «соёлой хубисхал» дээрэһээ хорлогдоһон түрүүшын хүнүүдэй дунда литература болон искусствын элитэ ехэ ажал ябуулагшадай оролсоһониинь мэдээжэ. Тиихэдээ творческо холбоонууд усадхагдаа, театрай коллективүүд тараан шамнагдаа. Тиихэдэ түрүү зэргын дүрбэн театр сэрэгэй хиналтада дүүрэн үгтөө һэн.

Июлиин 6. (ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Жабхаланга һайндэр, баяр зугаа»—Буряадай АССР-эй тогтоһоор 45 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан һайндэрэй болоһон тухай репортаж. «Правда Бурятии» газетын рейдын бригадын материал. Областной партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоевой хэ элидхэл. ТАСС-ай материалнуу

Хоёрдохи хуудаһанда: КПСС обкомой нэгэдэхи секретарь А. Модогоевой элидхэлэй түгэсхэ

Гурбадахи хуудаһанда: А Модогоевой элидхэл тушаа үгэ лэлгэн.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Жаб ланта һайндэр, баяр зугаа» гэ репортажай түгэсхэл. Хилын са наһаа ерэһэн телеграммануу таг нютагай һонин. Соносхолну

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ

Гор Улан-Удэ типография управления по печати при Совете Министров БурАССР
Н-01658. Зак. №